VERVOLG

BENEVENS

WIJZIGINGEN EN TOEVOEGSELS

OP DEN

CATALOGUS

DER

ARCHEOLOGISCHE VERZAMELING

VAN HET

PROVINCIAAL UTRECHTSCH GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

UTRECHT,
FIRMA L. E. BOSCH & ZOON.
1890.

Zie achterzijde.

VERVOLG

BENEVENS

WIJZIGINGEN EN TOEVOEGSELS

OP DEN

CATALOGUS

DER

ARCHEOLOGISCHE VERZAMELING

VAN HET

PROVINCIAAL UTRECHTSCH GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

VOORWOORD.

Bij de beschrijving der voorwerpen, die thans in het bezit van het Genootschap zijn en niet voorkomen in den „Catalogus der Archeologische Verzameling van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen", is de daarin voorkomende indeeling behouden.

Hierbij zij echter het volgende opgemerkt.

In den Catalogus komt eene laatste rubriek voor: „Voorwerpen uit de latere middeleeuwen en nieuweren tijd." Men zal daaruit de gevolgtrekking maken, dat in de andere rubrieken alleen voorwerpen van vroegeren datum voorkomen. Dit is echter niet het geval. Men vindt ook daar enkele voorwerpen, die tot den tijd der laatste rubriek behooren.

Bij de hier volgende beschrijving is deze onregelmatigheid zooveel mogelijk vermeden.

Eenige voorwerpen waren in den Catalogus minder juist of niet uitvoerig genoeg beschreven. Dit gaf aanleiding

tot het opnemen van de wijzigingen en toevoegsels, betrekking hebbende op de vroeger beschreven voorwerpen, die het tweede gedeelte van dit werk vormen.

Het grootste gedeelte daarvan is reeds vroeger medegedeeld in de verslagen aangaande het Museum van Oudheden, die als bijlagen voorkomen in de verslagen der algemeene vergadering.

Voor meer uitvoerige mededeelingen aangaande enkele voorwerpen is ter vermijding van te groote uitvoerigheid bij de beschrijving der zaken, die niet in den Catalogus voorkwamen, naar dezelfde verslagen verwezen.

Verscheidene voorwerpen, zoowel in den Catalogus als in het Vervolg vermeld, zal men niet bij de overige aantreffen. De reden daarvan is, dat zij in bruikleen afgestaan zijn aan de Gemeente Utrecht. Zij behooren tot de latere middeleeuwen en den nieuweren tijd en zijn derhalve geheel op hun plaats in haar Museum van Oudheden, dat uitsluitend zulke voorwerpen bevat. De weinige voorwerpen toch van vroegere tijden, die aan de Gemeente behooren, zijn aan het Genootschap in bruikleen afgestaan en in dit Vervolg beschreven, gelijk de door het Genootschap aan de Gemeente in bruikleen gegeven voorwerpen in haren Catalogus [1]) zijn opgenomen.

---

[1]) Openbare verzamelingen der Gemeente Utrecht. Catalogus van het Museum van Oudheden, door Mr. S. Muller Fz., Gemeente-archivaris. Utrecht, J. L. Beijers. 1878.

Aan het einde van dit werk zijn de nummers opgegeven van de in bruikleen afgestane voorwerpen met de nummers daarnaast, welke zij in den Catalogus van het Museum van Oudheden der Gemeente hebben.

Ten slotte zij nog opgemerkt, dat bij alle voorwerpen, wier beschrijving niet gevolgd wordt door de aanduiding van de plaats, waar zij gevonden zijn, deze onbekend is.

Utrecht, Maart 1890.

G. A. HULSEBOS.

INHOUD.

VOORWERPEN VAN STEEN.

BOUWKUNST.

BEELDHOUWKUNST.

GRAVEERKUNST.

VOORWERPEN VAN GEBAKKEN AARDE.

BOUWKUNST.

[1]) De cijfers in de eerste kolom duiden de pagina van het vervolg aan; die van de tweede kolom de pagina van de wijzigingen en toevoegsels.

PLASTIEK.

VOORWERPEN VAN GLAS EN PATE.

VOORWERPEN VAN BEEN.

VOORWERPEN VAN METAAL.

VERVOLG.

VOORWERPEN VAN STEEN.

BOUWKUNST.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

A 11. Fragment van metselwerk, samengesteld uit kiezels, zand en kalk.

BEELDHOUWKUNST.

BEELDEN, GEDENKSTEENEN, GRAF-MONUMENTEN.

B 36. Hercules en haut reliëf op een van boven afgeronde plaat met knots, op den bodem rustende, in de rechterhand, en leeuwenhuid, vastgehouden door de linkerhand, op den schouder; het geheel is van wit marmer; de hoogte van den steen bedraagt 0,57 el [1]), de breedte 0,22 el; de hoogte van het beeld 0,5 el.

De steen is gevonden in den grond, in de nabijheid van den voormaligen kruitmolen buiten de Weerdpoort te Utrecht.

In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

[1]) El is hier en verder = meter.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

C 75. Vuursteenen pijlspits, gevonden bij de fragmenten van een grafvaas van geelachtige aarde, afkomstig van Schonauwen. (K 35).

76. Wig van graniet, lang 0.10 el, breed 0.03 el;
wig van grauwacke, lang 0.07 el, breed 0.02 el;
wig van actinoliet-schiefer, lang 0.05 el, breed 0.03 el;
wig van zandsteen, lang 0.05 el, breed 0.02 el;
vier pijlspitsen, drie van kwartsiet, één van grauwacke;
slingerbal van graniet;
slingerbal van zandsteen;
twee slingerballen van bazaltische lava.

Deze voorwerpen zijn afkomstig van de in 1853 op de Gooische hoogten ontdekte haardsteden; [1]) van dezelfde afkomst zijn de onder C 31, 32, 33,

[1]) Over deze haardsteden is uitvoerig bericht gegeven door Dr. L. J. F. Janssen in zijn werk: Hilversumsche oudheden, eene bijdrage tot de ontwikkelingsgeschiedenis der vroegste Europeesche volken. — 1856. De heer Dr. C. E. A. Wichmann, hoogleeraar aan de Rijks Universiteit alhier, was zoo vriendelijk, de soort te bepalen van bovengenoemde en volgende voorwerpen van steen.

43, 45, 47 en 63 vermelde zaken, benevens de onder C 64 en 73 vermelde ballen, van welke soort er ongeveer 20 gevonden zijn onder de gemeente Maartensdijk, volgens de opgave van Mr. F. N. M. EYCK VAN ZUYLICHEM, die bovengenoemde voorwerpen ten geschenke gaf.

C 77. Stuk graniet, naar het schijnt, een wig, gevonden onder Maartensdijk. Geschenk van Mr. F. N. M. EYCK VAN ZUYLICHEM.

78. Beitel van diabaas, lang 0.16 el, breed aan de bovenzijde 0.04 el, aan de snede 0.08 el.

79. Eenige stukken onbewerkte barnsteen in een flesch. Afk. Wijk bij Duurstede.

80. Hache-marteau van gneiss met een cylindervormig gat voor den steel, dat onvoltooid is gelaten, zoodat het voorwerp niet doorboord is, lang 0.20 el, op de dikste plaats hoog en breed 0.05 el. Afk. het noordoostelijk gedeelte der provincie Utrecht. Geschenk van den Heer A. MOENS.

81. Lansspits van gele silex. Afk. Pella, Marion County, Iowa. Geschenk van den Heer A. J. C. LABAT te Pella, lang 0,075 el.

82. Slingersteen van vulkanische tufsteen, gevonden in April 1861 bij het graven der gashouder-kuipen van de Stedelijke Gasfabriek, op eene diepte van 4 el. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

83. Bruinijzersteen, gevonden in Mei 1861, als C 82 op eene diepte van 4,5 el. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

84. Zoetwaterschelpjes van verschillende grootte, gevonden in Maart 1861, als C 83 op eene diepte van 3 à 4 el. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

85. Vier slijpsteenen met eene opening in het boven-

einde: *a.* zandsteen, lang 0,08 el; *b.* kwartsiet (afgebroken) nog lang 0,065 el, *c.* en *d.* grauwacke, lang 0,055 el.

C 86. Eivormige, aan het eene uiteinde doorboorde vuursteen, lang 0.08 el.

87. Aan het eene uiteinde doorboorde slijpsteen van grauwacke, lang 0.23 el.

88. Ruitvormige slijpsteen van grauwacke, lang 0.20 el.

89. Langwerpig vierkant, aan het eene uiteinde afgerond stuk kwartsiet, lang 0.16 el.

90. Langwerpig platte slijpsteen van zandsteen, lang 0.15 el.

91. Aan de beide uiteinden afgerond langwerpig stuk lydiet, lang 0.11 el.

92. Slijpsteentje van grauwacke in den vorm van een trapezium, lang 0.45 el.

93. Slijpsteen van grauwacke-schiefer, lang 0.28 el.

94. Slijpsteen van grauwacke, lang 0.22 el.

95. Lisvormig stuk grauwacke-schiefer, lang 0.07 el.

96. Kegelvormig stuk kwartsiet, lang 0.045 el.

GRAVEERKUNST.

GEGRAVEERDE STEENEN.

D 124. *Kornalijn.* Borstbeeld van Hercules Victor, het hoofd met een krans versierd. Afk. Vechten, 1846. Dakt. 2e Suppl. N°. 85. [1])

125. *Groene agaat.* Borstbeeld van een man zonder baard en met een band om het hoofd. Afk., Vechten 1845 of 46. Dakt. 2e Suppl. N°. 147 (aldaar eenigszins anders beschreven.)

126. *Pâte* als *Nicolo.* Staande persoon, die een rond voorwerp in de linkerhand houdt. Venus Victrix? verg. Dakt. 1e Suppl. N°. 17.

127. *Pâte* als *Nicolo.* Staande persoon, achterover gebogen, den eenen arm omhoog, den anderen omlaag houdende; daaronder twee ronde voorwerpen. Danseres met bekkens?

128. *Pâte* als *Nicolo.* Zittende Daedalus, die bezig is met het vervaardigen van een vleugel. Dakt. 2e Suppl. N°. 89.

---

[1]) Door Dakt. wordt de Nederlandsch-Romeinsche Daktyliotheek met de daartoe behoorende supplementen van Dr. L. J. F. Janssen aangeduid.

2

D 129. *Kornalijn.* Man in half zittende houding met een krans in de rechterhand en een bol onder het opgeheven rechterbeen; met de linkerhand schijnt hij zijn achterwaarts geslagen mantel vast te houden.

130. *Kornalijn.* Zeer grof doch met fiksche trekken bewerkt naakt krijgsman met een helm op het hoofd, met zijn linkerhand zijn schild voor zich houdende en met zijn rechterarm op zijn lans steunende.

131. *Sardonyx.* Borstbeeld van een krijgsman met een helm voorzien. Verdacht.

132. *Onyx.* Zittende haas, een peervormig voorwerp tusschen zijne voorpooten houdende.

133. *Rood koper.* Voorzijde. Borstbeeld van een krijgsman met een helm voorzien. Keerzijde. Rennend hert. Verdacht.

134. *Kornalijn.* Zeer ruw bewerkt borstbeeld van een man met een lauwerkrans

135. *Kornalijn.* Borstbeeld van een man met een lauwerkrans.

136. *Bandagaat.* Victoria met beide handen een palmtak voor zich houdende. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 59.

137. *Kornalijn.* Borstbeeld van Gordianus. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 88.

138. *Chalcedoon.* Borstbeeld van een krijgsman met een helm voorzien. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 97.

139. *Gestreepte agaat.* Eros en Anteros, mora spelende onder een boom, rechts waarvan een herme staat. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 32.

140. *Kornalijn.* Borstbeeld van een barbaar. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 98.

141. *Groen, wit en blauw gestreepte pâte.* Twee paar-

den, die op de achterpooten tegenover elkander zitten. In hun midden bevindt zich iets, dat op een ossenkop gelijkt. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 133.

D 142. *Pâte, wit en bruin.* Schorpioen. Dakt. N°. 149.

143. *Nicolo.* Arend met uitgebreide vleugels, den bliksem in de pooten houdende. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT Dakt. N°. 142.

144. *Nicolo.* Oorlogschip met twee standaarden daarop. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 117.

145. *Kornalijn.* Porphyrio of purper-watergans. Afk. Nijmegen. Verz. GUYOT. Dakt. N°. 145.

146. *Kornalijn.* Borstbeeld van Minerva. Afk. GUYOT. Dakt. 2e Suppl. N°. 10.

147. *Kornalijn.* Vrouw, voorovergebogen staande bij een voorwerp, waarmede wellicht een altaar bedoeld wordt, in de vlam waarvan zij iets werpt.

148. *Smaragd-kwarts.* Jongeling, in den linkerarm een speer, met de rechterhand een parazonium voor zich houdende; op den grond vóór hem staat een schild.

149. *Chalcedoon.* Jupiter, in de rechterhand een schepter, in de linker- eene offerschaal houdende; aan zijne voeten een voorwerp, waarmede waarschijnlijk een adelaar bedoeld wordt. Dakt. 2e Suppl. N°. 4.

150. *Kornalijn.* Drie met elkander verbonden horens van overvloed.

151. *Wit glas.* Capricornus met ster daarboven.

152. *Geel glas.* Horen van overvloed; daarnaast een tak, waarop een vogel zit; daaronder het voorste of achterste gedeelte van een schip met een vogel daarop.

153. *Kornalijn.* Twee personen, gezeten op een dier, dat naar een zwemmend rund gelijkt.

D 154. *Kornalijn.* Naakte man, staande bij een paard, dat hij met de rechterhand bij den teugel houdt.

155. *Jaspis.* Borstbeeld van een man zonder baard met een stralenkrans om het hoofd. Dakt. 2e Suppl. N°. 147.

156. *Pâte* als *Nicolo.* Kop van J a n u s B i f r o n s.

157. *Kwarts.* Tak met papaverbollen, gevat in een soort van vierhoekige lijst, gezet in een klein en licht gouden ringetje.

158. *Kornalijn.* J u p i t e r, gezeten op eene sella, met de linkerhand rustende op een schepter, in de uitgestrekte rechterhand een plengschaal houdende, met den adelaar aan zijne voeten. Dakt. N°. 1.

159. *Chalcedoon.* Dezelfde voorstelling met verschil van zetel.

160. *Kornalijn.* Fortuna, gezeten. Dakt. 3e Suppl. N°. 66, doch met nog een palmtak boven de rechterhand.

161. *Onyx.* Staande man met druiventros in de rechter- en staf in de linkerhand.

162. *Kornalijn.* V e n u s V i c t r i x met een tropee aan hare voeten. Beschadigd.

163. *Kornalijn.* Staande man met plengschaal in de rechter- en korenaren in de linkerhand.

164. *Chrysoberyl.* Gevleugelde V i c t o r i a met krans in de opgeheven linker- en palmtak met vitta in de rechterhand.

165. *Amethyst.* Staande F o r t u n a.

166. *Lapis-lazuli.* Krijgsman met de linkerhand geslagen aan een speer, met de rechterhand een voor hem staand schild houdende.

167. *Kornalijn.* Staande F o r t u n a.

168. *Chalcedoon.* Borstbeeld eener vrouw met ontblooten boezem, als camee bewerkt, waarschijnlijk van lateren tijd. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

VOORWERPEN VAN GEBAKKEN AARDE.

BOUWKUNST.

TEGELS.

E 71. Fragment van een grooten vierkanten tegel met ruitvormige strepen versierd en onleesbaar merk. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

72. Vloerbak, lang en breed 0.21 el, dik 0.05 el, met tusschen twee cirkels geplaatst merk VEX·EX·GR.

73. Fragment van een tegel met merk COH I FLA, gevonden op den Burg bij Vechten bij vergravingen in 1878. Geschenk van Jhr. H. W. BOSCH VAN DRAKESTEIN van Oud-Ameliswaerd.

74. Vloerbak van dezelfde afmetingen als E 72 en hetzelfde merk als E 73. Afkomst en geschenk als E 73.

PANNEN VAN NOKKEN EN WATERLEIDINGEN ENZ.

F 12. Twee fragmenten van Romeinsche dakpannen, nog 0.15, breed 0.14 en nog hoog 0.15, breed 0.16 el. In bruikleen van het Historisch Genootschap.

PLASTIEK.

BEELDJES, MASKEN.

G 45. Beeldje van terra sigillata, voorstellende eene vrouw in geplooid gewaad. Beschadigd: het hoofd en de armen ontbreken. Nog hoog 0.085, nog breed 0.035 el. Gevonden bij het verbouwen van het huis G 400 in de Zonstraat. Geschenk van den Heer J. BRENKMANN. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

46. Kopje van een vrouwenbeeldje en reliëf van pijpaarde, opgegraven aan den Ouden Scheveningschen weg, ter plaatse, waar nu de Villa *Banchory* staat. Geschenk van den Heer H. VAN CAPELLE Jr.

LAMPEN.

H 75. Rood aarden lampje, waarop eene Victoria, rustende met den linkervoet op een bol; in de rechterhand een krans, in de linker- een palmtak houdende. Verz. GUYOT.

76. Rood aarden lampje zonder oor, waarop een maske. Verz. GUYOT.

H 77. Rood aarden lampje zonder oor, waarop een aap, druiven plukkende. Verz. GUYOT.

78. Rood aarden lampje, waarop Jupiter met schepter en bliksem en een adelaar aan zijn voeten.

79. Rood aarden lampje, waarop een hoofd van een satyr, naar het schijnt. Zwaar beschadigd aan de tuit.

80. Rood geverfd aarden lampje, waarvan het bovenvlak versierd is met een ster, gevormd door langwerpige met de uiteinden zich in het middelpunt vereenigende bladeren.

81. Donkerrood aarden lampje, waarvan het bovenvlak in het midden den vorm heeft van een roos, terwijl aan de buitenzijde en over het oortje, dat zonder opening is, een bladerenrand en creux loopt. Geschenk van den Heer D. BALFOORT. Verdacht.

82. Rood aarden lampje, van boven geheel open. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

83. Lampje van serpentijn, geschonden aan den bek, den voet en het oor, dat gevormd werd door twee ineengeslingerde slangen, waarvan de koppen van weerszijden aan het lampje nog aanwezig zijn. Uit de nalatenschap van den Heer H. L. P. LECHLEITNER.

84. Bruin aarden lampje. Afk. Vechten.

SCHALEN, SCHOTELS, POTTEN, ENZ. VAN ONDERSCHEIDEN, MEESTAL GEWONE AARDE.

I 396. Kommetje van lichtrood gekleurde aarde, rondom aan de buitenzijde versierd met acanthusbladeren. Middellijn 0.09 el. Verz. GUYOT.

397. Kommetje van grijs gekleurde aarde, rondom aan de buitenzijde versierd met een streep en vier rijen bladvormige figuren. Middellijn 0.10 el. Verz. GUYOT.

I 398. Twee potjes van roode aarde. Hoog ongev. 0.05 el. Verz. GUYOT.

399. Potje van zwart gekleurde aarde. Hoog ongev. 0.05 el. Verz. GUYOT.

400. Kleine amphora van witte aarde met plat voetstukje, aan den hals versiërd met twee strepen. Hoog 0.13 el.

401. Hydria van terra cotta, van boven lichtrood, van onderen donkerrood gekleurd; op het midden drie langwerpig bladvormige versieringen, ongeveer een derde van de geheele oppervlakte bedekkende, waartusschen strepen, aan het boveneinde rond, van onderen spits toeloopende; de ondervlakte van den hals is rondom met dezelfde soort van strepen versierd, de bovenrand en het oor van achteren zijn zwart gekleurd. Dewijl de kalkachtige stof, waarmede het voorwerp schijnt bedekt geweest te zijn, er waarschijnlijk afgeschrapt is, hebben de figuren nog al geleden. Hoog 0.13 el, middellijn van het voetje 0.04 el, van den mond 0.035 el. Afk. Ruïnen van den tempel van Theseus te Athene. Geschenk van den Heer J. WESTRIK.

402. Kruikje van witte aarde met één oor. Hoog 0.19 el, breedte van den buik 0.13 el, van de opening 0.05 el. Afk. waarschijnlijk Vechten.

403. Potje van zwart geverfde witte aarde. Hoog 0.07 el, breed aan de opening 0.045 el. Afk. waarsch. Vechten.

404. Kan van witte aarde met één oor. Hoog 0.25 el, middellijn van den bodem 0.08 el, van den buik 0.18 el, van den afgebroken hals 0,04 el. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

405. Kannetje van witte aarde met oor en tuitje.

Hoog 0.12 el, midd. van den bodem 0.05 el, van den buik 0.11 el. Afk. Vechten.

I 406. Potje van zwart geverfde witte aarde. Het is met een weinig buitenwaarts gebogen bovenrand zonder eenige versiering zóó gemaakt, dat het den vorm heeft van twee op elkander geplaatste potjes, daar de buitenwand omstreeks het midden der hoogte binnenwaarts gebogen is. Afk. waarsch. Vechten. Geschenk van den Heer J. P. MENGER.

407. Zijstuk van een schaal van lichtrood gekleurde aarde met tuitvormige opening en aan weerszijden daarvan eene door het aardewerk geboorde opening, waardoor misschien een touw gehaald werd, om de schaal aan op te hangen.

408. Gedeelte van den rand met bek van een kom van witte aarde.

409. Hals van een kruik van witte aarde met drie ooren.

410. Helft van een schaal van lichtrood gekleurde aarde.

411. Geelachtig aarden potje. Hoog 0.15 el, midd. van den bovenrand 0.12 el. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

412. Schotel van grauwe aarde met omgebogen rand. Midd. van den bodem 0.2 el. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

413. Scherf van een pot van witte aarde, gevonden bij de algemeene begraafplaats buiten de Tolsteeg te Utrecht.

414. Pot van grauwe aarde, van onderen rond, zonder eenige versiering, Hoog 0.23 el, midd. van boven 0.16 el, in het midden 0.25 el. Gevonden op 9 Aug. 1855 op eene diepte van één el in een boomgaard van H. DE LEEUW ten westen van de kerk en ten zuiden van den Rijnbanddijk te Kesteren.

I 415. Pot van witte met zand vermengde aarde, van onderen plat. Hoog 0.23 el, midd. van boven 0.17 el, in het midden 0.22 el. Afk. als I 414.

416. Kruikje van witte met eenig zand vermengde aarde met één oor. Hoog 0.19 el. Afk. als I 414.

417. Kruik van witte aarde, van onderen spits toeloopende met één oor. Hoog 0.29 el.

418. Kruik van witte aarde. Hoog 0.26 el.

419. Kruik van witte aarde met ronden buik, wijden mond en één oor. Hoog 0.18 el.

420. Kannetje van rood aardewerk met wijde bekvormige opening en lang, van den bovenrand tot op het midden van den lagen buik rakend, oor; om den hals loopen acht diep ingedrukte strepen. Hoog 0.17 el, midd. van den mond 0.065 el, van den buik 0.09 el, van den bodem 0.07 el.

421. Peervormig voorwerp van rood gekleurde aarde, van binnen hol. Lang 0.34 el, grootste omvang 0.55 el, midd. van de ringvormige opening 0.06 el.

422. Kruik van zwart gekleurde aarde met één oor. Hoog 0.26 el, grootste omvang van den buik 0.62 el. Afk. Vechten.

423. Kruikje van grof wit aardewerk met één oor en rond voetje. Hoog 0.14 el, grootste omvang van den buik 0.28 el. Geschenk van den Heer E. F. GEORGES, achter wiens huis in de Vrouwjuttenstraat te Utrecht het in den grond gevonden werd.

424. Gedeelte van den rand van een grooten pot of kruik van geel aardewerk met het merk MARTIALIS.

425. Schaaltje van blauwe aarde, waarvan een gedeelte van den opstaanden rand is afgebroken, in het midden daarvan is als het ware een tweede

schaaltje, in welks wanden drie openingen zijn. Midd. 0.07 el, hoog 0.02 el.

I 426. Fragment van een kan met tuit en afgebroken oor van blauw Frankisch aardewerk.

427. Klein vaasje van gebakken aarde, waarschijnlijk Romeinsch. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

428. Klein Frankisch potje van gele aarde met een rand van roode verf, gevonden in 1868 aan den bazaltmuur op de Westerkade op 3 el diepte. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

429. Benedengedeelte van een Romeinsche kruik van witte poreuze aarde. Nog hoog 0.165, nog breed 0 115 el.

430. Drieentwintig fragmenten van allerlei aardewerk.

431. Fragment van eene groote blauwe kruik met oor en tuit.

432. Fragment van een zwaren blauwen pot.

433. Potje van rood aardewerk, geschonden.

434. Fragment van eene kan met tuit van zwart aardewerk met witte strepen.

435. Oor, naar het schijnt, van deze of dergelijke kan.

436. Fragment van eenen Frankischen pot, gevonden in den grond, in de nabijheid van de Frankische doodkist, afkomstig van het buitengoed Oostbroek bij Utrecht.

497. Potje van roode aarde, waarvan de bodem in een punt uitloopt.

438. Bek van een kruik van witte aarde.

VAZEN VAN ZOOGENAAMDE TERRA SIGILLATA OF DAARMEDE OVEREENKOMSTIGE AARDE.

J 122. Schaaltje, welks bolle rand met langwerpige bladeren versierd is. Verz. GUYOT.

123. Schaaltje met opstaanden rand; binnen een cirkelvormige streep het merk SECVN F. Midd. 0.15 el.. Afk. Vechten.

124. Potje, gevonden te Moyland. Afgebeeld in JANSSEN'S Gedenkteekenen der Germanen en Romeinen enz. Pl. XVII. fig. 8.

125. Gedeelte van een platte kruik met tuit en één oor, het andere oor is afgebroken.

126. Twee geschonden schotels; één met het merk OF CRISP. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

127. Helft eener schaal, gevonden bij de algemeene begraafplaats buiten Tolsteeg te Utrecht.

128. Kom, versierd met vier medaillons, waarin de figuur van een man in de houding van iemand, die een boog afschiet; daartusschen een soldaat of gladiator in gaande houding, het hoofd achterwaarts gewend en met uitgestrekte armen; aan beide zijden van het medaillon een tripus. Merk en creux op de buitenzijde waarschijnlijk Cornelius. Hoog 0.12 el, grootste middellijn 0.20 el. Afk. van het landgoed Hydepark onder Doorn. Gesch. van JHR. H. W. J. VAN LOON. Zie Versl. 1887.

129. Tweeentachtig fragmenten van kommen met voorstellingen van dieren en menschen.

130. Twee fragmenten van kommen met borstbeelden versierd.

J 131. Negentien fragmenten van kommen, met bloemen, bladeren en strepen versierd.

132. Fragment van een kom, waarop een man, spelende op de cither en een ander, spelende op de dubbele fluit.

133. Honderdveertien fragmenten van kommen en schalen met onduidelijke merken.

134. Zeven fragmenten van kommen en schalen met cirkelvormige figuurtjes als merken en één met een palmtakje als merk.

135. Zeven fragmenten van randen van kommen met lotusbladeren versierd.

136. Drie fragmenten van kommen met tuiten in den vorm van leeuwenkoppen.

137. Fragment van eene schaal met een soort van oor of handvat.

138. Drie fragmenten van klein vaatwerk.

139. Verzameling van fragmenten met meer of minder duidelijke merken, welke met de reeds in den Catalogus vermelde de op pag 70 en verv. opgegeven namen opgeleverd hebben. De fragmenten zijn gemerkt 1 tot 984.

GRAFVAZEN VAN GEWONE AARDE.

K 98. Urn met de daarin gevonden menschenbeenderen, opgedolven in een tumulus in Kleefsland, vermoedelijk te Kalbeek. Hoog 0.27 el, midd. 0.22 el.

99. Urn als K 98. Hoog 0.36 el, midd. 0.25 el.

100. Bolvormige urn met schuin opstaanden rand van groenachtige kleur. Hoog 0.24 el, midd. van de opening 0.22 el.

K 101. Urn van plat ronden vorm met opstaand randje van groenachtige kleur. Hoog 0.13 el, midd. van de opening 0 18 el.

102. Urn van langwerpig ronden vorm met opstaand randje van groenachtige kleur. Hoog 0.16 el, midd. van de opening 0.14 el.

103. Komvormige urn van blauwe kleur. Hoog 0.12 el, midd. van de opening 0.20 el.

104. Urn van langwerpig ronden vorm van bruine kleur met opstaanden rand met horizontaal geplaatste indrukken, die daaraan het aanzien van vlechtwerk geven (vergelijk I 237.) Hoog 0.29 el, midd. van de opening 0.18 el.

105. Urn van gelijken vorm en kleur. Hoog 0.34 el, midd. van de opening 0.26 el.

106. Zeer langwerpig ronde urn van dezelfde kleur. Hoog 0.25 el, midd. van de opening 0.18 el.

107. Geschonden komvormige urn van grauwe kleur. Hoog 0.10 el, midd. van de opening 0.22 el.

108. Fragment van een komvormige urn van lichtbruine kleur met ingedrukte horizontale strepen en ruiten, bandvormig geplaatst. Hoog 0.14 el.

109. Urn als K 100, met asch en menschenbeenderen. Hoog 0.18 el, midd. van de opening 0.20 el.

110. Kleine komvormige urn van grauwe kleur. Hoog 0.05 el, midd. van de opening 0.10 el.

111. Kleine urn met afgebroken oor van roode kleur. Hoog 0.06 el, midd. van de opening 0.13 el.

K 98 tot K 111 zijn van onzekere afkomst en gerestaureerd door den Heer Dr. W. PLEYTE, Conservator aan 's Rijks Museum van Oudheden te Leiden.

K 112. Acht fragmenten van urnen van verschillende grootte.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

L 52. Hanggewicht van roode aarde, in den vorm van een afgeknotten kegel, van boven tot onder loodrecht doorboord. Hoog 0.10 el.

53. Kegel van lichtroode aarde. Hoog 0.08 el.

54. Kegel van roode aarde, van boven doorboord en met ruitvormige strepen voorzien. Hoog 0.08 el.

55. Half-bolvormige spinschijf. Nalatenschap van den Heer LECHLEITNER.

56. Driepuntig stuk gebakken aarde van licht roode kleur, in drie richtingen zóó doorboord, dat in elk der zijkanten twee openingen zijn, wellicht als klos gebruikt bij het uitspannen van touwen. Lengte der zijden ongev. 0.12 el; dikte ongev. 0.04 el. Afk. waarsch. Wijk bij Duurstede.

57. Schijf van gebakken aarde met ronde opening in het midden, waaromheen zes ingedrukte kruisjes.

58. Bal van grijze gebakken aarde, verglaasd, in het midden met een gat. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

59. Dergelijke van bruine aarde; kleiner. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

60. Zestien spinschijfjes van roode aarde.

61. Vierenvijftig spinschijfjes van verschillende kleur.

62. Acht eivormige en ronde voorwerpen.

L 63. Twee fragmenten van onbekende voorwerpen.

64. In het midden doorboorde schijf.

65. Schijfje van lichtroode aarde.

66. Trechtervormig voorwerp van lichtroode aarde. Hoog 0.09 el.

67. Zeer ruw gevormd voorwerp van lichtroode aarde, op het uiteinde van een tot waterafvoer dienende buis gelijkende. Hoog 0.075 el.

68. Driehoekig, aan het eene uiteinde doorboord plaatje, van bruin aardewerk.

VOORWERPEN VAN GLAS EN PATE.

KLEEDING EN VERSIERSELEN.

M 62. Langwerpige koraal van barnsteen. Lang 0.035 el. Afk. Wijk bij Duurstede.

63. Snoer van koralen van verschillenden vorm van glas en pâte. Afk. Wijk bij Duurstede.

64. Blauwe kraal, waarschijnlijk van Frankischen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

65. Achttien blauwe speelschijfjes.

66. Zes witte speelschijfjes.

67. Vier koralen van groen en wit glas.

68. Twee groene geribde koralen van pâte.

69. Een groene geribde koraal, die tot knop schijnt gediend te hebben, daar de opening met ijzer aangevuld is.

70. Veertien verschillend gekleurde speelschijfjes, afkomstig van Vechten.

71. Acht verschillend gekleurde koralen van glas en pâte en twee fragmenten van koralen van pâte, afkomstig van Vechten.

HUISRAAD, BEKERS, KOMMEN, ENZ.

N 31. Fragmenten van glazen fleschjes, gevonden in grafheuvels te Moyland.

32. Fragment van een kom van bontkleurig aardewerk. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

33. Fleschje van lichtblauw glas (lacrimatorium). Lang 0.10 el. Afk. Nijmegen.

34. Fleschje van lichtgroen glas (lacrimatorium). Lang 0.13 el. Afk. Nijmegen.

35. Fleschje van lichtgroen glas zonder eenige versiering; alleen om den hals loopt een soort van ring. De bolvormige buik heeft een omvang van 0.33 el en eene hoogte van 0.07 el; de lengte van den hals bedraagt 0.11 el; de midd. van den mond 0.03 el. Afkomstig uit den grond van het huis naast de woning der familie DE BEAUFORT in de Domsteeg te Utrecht. Geschenk van den Heer Jhr. Mr. R. DE BEAUFORT.

36. Fragment van een glazen fleschje. Nalatenschap van den Heer LECHLEITNER.

37. Fragment van een glazen flesch met vierkanten bodem met de letter C.

38. Fragment van den bodem eener Romeinsche flesch van dik groen glas, versierd met kringen. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

39. Zeven fragmenten van fijn geribde kommen van groen glas.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

O 8. Voorwerpje van barnsteen hebbende den vorm van twee kegeltjes, aan elkander verbonden door een van boven in vijf tanden, van onderen in twee boogjes uitgewerkt dwarsstuk. Lang 0.045 el, hoog 0.02 el. Afk. Wijk bij Duurstede.

9. Dergelijk voorwerpje, doch kleiner en minder net bewerkt. Afk. Wijk bij Duurstede.

10. Twee fragmenten van Romeinsche glasruiten.

VOORWERPEN VAN BEEN.

BEWERKTE EN ONBEWERKTE OVERBLIJFSELS VAN DIEREN, BEELDJES, ENZ.

P. 17. Elf afgeslepen beenderen, gedeelten van ledematen van huisdieren.

KLEEDING EN VERSIERSELEN.

Q 19. Platte beenen schijf, gevormd van het onderste gedeelte van een hertshoorn, doorboord in het midden en evenzoo op verscheidene plaatsen aan den rand, wellicht met het doel om denzelven op iets anders vast te hechten.

20. Twee fragmenten van kammen met ruitvormige versiersels. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

21. Tak van een hertengewei met gedeeltelijk bewerkt benedeneinde. Afk. Vechten. Gesch. van den Heer J. H. BALFOORT.

22. Tak als Q 21, doch langer en, naar het schijnt, geheel afgewerkt; geheel doorboord aan het benedeneinde en met eene doorboring in het boveneinde.

23. Twaalf deels als messenhechten bewerkte gedeelten van horens en beenderen.

24. Vijfendertig fragmenten van kammen.

HUISRAAD EN HUISELIJKE WERKTUIGEN.

R 26. Tweeentwintig platte en halfronde spinschijfjes.
27. Spinschijfje uit de nalatenschap van den Heer LECHLEITNER.
28. Spinschijtje. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer Jhr. H. W. BOSCH VAN DRAKESTEIN van Oud-Ameliswaerd.
29. Tweeenveertig platte en halfronde spinschijfjes.
30. Zesentachtig rijgpennen.
31. Vier nestelpennen.

SCHRIJFKUNST, SPEL.

S 17. Fragment van een beenen dobbelsteen met vijf oogjes. Nal. van den Heer LECHLEITNER.
18. Beenen dobbelsteen. Afk. als S 17.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

T 9. Knop, in het midden doorboord, met vijf spitse en vijf botte punten, gemaakt van het onderste gedeelte van een hertengewei.

10. Beenen peervormig knopje met steeltje, benevens fragment van een steelvormig beentje. Afk. Moyland. Zie JANSSEN'S Gedenkteekenen p. 158 en pl. XVIII. 9.

11. Kegelvormig voorwerp van been met eene ronde opening aan den platten onderkant en aan de zijde en van binnen uitgehold, versierd met drie banden, samengesteld uit strepen, horizontaal om de zijvlakken loopende, waartusschen kleine kringetjes met een stip in het midden; ook om de opening in het benedenvlak zijn dergelijke versieringen ten getale van zeven aangebracht. Hoog 0.05 el; midd. van het grondvlak iets minder dan 0.04 el. Afk. Wijk bij Duurstede. Gesch. van den Heer D. BALFOORT.

12. Onderkaak van een tam zwijn, gevonden in Mei 1861 bij het graven der gashouder-kuipen van de Stedelijke Gasfabriek op eene diepte van 4,5 el. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

T 13. Helft van een onderkaak van een hert, gevonden in April 1861, als T 12. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

14. Gewricht van eene koe, gevonden in Maart 1861, als T 12, op eene diepte van 4 el. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

15. Been van een hert, gevonden in April 1861, als T 14. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

16. Vierendertig voorwerpen van verschillenden vorm, als schijfjes, heften van messen, enz.

VOORWERPEN VAN METAAL.

BEELDJES EN GEDEELTEN ER VAN.

U 49. Bronzen hagedisje. Verz. GUYOT.

50. Bronzen Sigamberkopje. Verz. GUYOT.

51. Bronzen amulet, eindigende aan de eene zijde in eene hand met uitgestoken wijsvinger, aan de andere in eenen phallus; in het midden is een ronde opening. Lang 0.01 el.

52. Fragment van een bronzen amulet, waarschijnlijk een phallus.

53. Kleine bronzen phallus met oogje. Lang 0.03 el.

54. Bronzen voorwerpje, aan de beide uiteinden beschadigd, op een helmpje gelijkende. Lang 0.08 el, hoog 0.04 el Afk. Vechten. Geschenk van den Heer Mr. TH. H. F. VAN RIEMSDIJK.

55. Bronzen kopje, van achteren hol en van een steeltje voorzien. Lang 0.05 el. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer Jhr. H. W. BOSCH VAN DRAKESTEYN van Oud-Ameliswaerd.

56. Bronzen voorwerp, van binnen hol, waarschijnlijk de voet van een beeld; de achterzijde plat, op de voorzijde de letters P. V. S. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

U 57. Plat bronzen vrouwenbeeldje zonder beenen; de rechterhand in de hoogte geheven; de linkerhand ontbreekt. Waarschijnlijk van Romeinschen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

58. Bronzen beeldje, voorstellende een man in gaande of dansende houding met achterwaards fladderend kort gewaad, met opgeheven rechterarm, waarvan de hand is afgebroken en uitgestrekten linkerarm met schaal in de hand. Het beeldje is 0.085 hoog en staat op een houten voetstukje. Waarschijnlijk latere imitatie van antiek werk. Geschenk van Dr. H. J. BROERS. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

KLEEDING EN VERSIERSELEN.

V 117. Twee bronzen fibulae. Afk. Vechten.

118. Klein bronzen plaatje met borstbeeld.

119. IJzeren spoor met één punt. Lang 0.12 el, de punt met het steeltje 0.025 el.

120. IJzeren spoor met één punt. Lang 0.18 el, de punt met den steel 0.07 el.

121. IJzeren spoor met één punt. Lang 0.12 el, de punt met den steel 0.04 el.

122. Twee fragmenten van ijzeren sporen.

123. Bronzen haartangetje. Lang 0.06 el.

124. Bronzen ketentje, bestaande uit vier ringetjes, met twee in het laatste gevatte ringetjes. Middellijn der ringetjes 0.06 el.

125. Bronzen halvemaanvormig voorwerp, in het midden van drie oogjes voorzien, in een waarvan een

bronzen haakje zit. Het behoorde misschien tot de versiering van een paardetuig.

V 126. Bronzen plaatje hebbende den vorm van een driehoek met één gaatje in het hoekpunt en één aan elk uiteinde, waarschijnlijk belegstuk van ledertuig of van eenig voorwerp van hout; de armen zijn, aan de buitenzijde gemeten, 0.05 el lang.

127. Tien bronzen haarnaalden met verschillende soorten van knoppen.

128. Dubbel gevouwen stuk bronsblik, aan weerszijden met een paar gaatjes voorzien, waarschijnlijk gediend hebbende om daarin het uiteinde van een lederen riem te bevestigen. Lang 0.09 el.

129. Bronzen fibula in den vorm van een slang, blauw en groen geëmailleerd, waarvan de naald ontbreekt. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

130. IJzeren knoop met vier stiften aan den buitenrand; de oppervlakte bevat 21 vierkante verdiepingen, waarin waarschijnlijk email geweest is.

131. Fragment van een bronzen knoop of fibula, aan de bovenzijde verzilverd en met rechthoekige figuren en reliëf versierd, aan de benedenzijde met een oog.

132. Bolvormige plaat of knop van ijzer van onderen met twee stiften voorzien, van boven met bloemwerk en reliëf versierd.

133. Drie bronzen knoopen.

134. Bronzen koraal.

135. IJzeren braceletje. Afk. Wijk bij Duurstede.

136. Vier zware ijzeren gordelgespen.

137. Gedeelten van paardenbitten. Afk. Wijk bij Duurstede.

138. Drie aan het uiteinde omgebogen reepen brons

met oogen en nageltjes tot het daartusschen bevestigen der uiteinden van riemen of iets dergelijks.

V 139. Twee goed bewerkte bronzen haakjes.

140. Bolvormige bronzen gordelplaat met in elkander geslingerde zeemonsters en reliëf versierd. Midd. 0.55 el.

141. Bronzen schijf met opstaanden rand, waaraan vier bogen zijn geplaatst. Midd. 0.05 el.

142. Klein en fijn koperen vingerringetje met rond schild, waarop en creux-reliëf een ruw bewerkt gekroond borstbeeld, van zeer laat Romeinschen of Merovingischen tijd.

143. Rond koperen plaatje, waarin een gekroond borstbeeld is uitgeslagen met een lelieschepter daarvoor, dat wellicht een der oudste Fransche koningen moet voorstellen, aan welken tijd ook de vrij ruwe bewerking doet denken. Het kan als belegplaatje of als knoop gediend hebben.

144. Zilveren vingerring, waarop gegraveerd A P O L. Afk. Vechten.

145. Bronzen vingerring met barnsteen.

146. Kleine bronzen vingerring met barnsteen.

147. Fragment van een zilveren vingerringetje zonder eenige versiering.

148. Zware bronzen fibula. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer Jhr. H. W. BOSCH VAN DRAKESTEIN van Oud-Ameliswaerd.

149. Bronzen vingerring zonder steen. Afk. en gesch. als V 149.

150. Krom gebogen bronzen fibula. Afk. en gesch. als V 149.

151. Gouden schild eener fibula, bestaande uit een solidus van Constantius, gevat in een gouden

rand, gevormd door vijf rijen bolletjes. Gevonden aan de zuidzijde van den Domtoren te Utrecht, op het terrein der voormalige St. Salvatorskerk, bij het uitgraven van den grond voor het leggen der fondamenten van de huizen, thans aldaar aanwezig. Men zie het Verslag aangaande het Museum van 1881.

V 152. Bronzen haak van Romeinschen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

153. Bronzen ring, waarschijnlijk van Romeinschen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

154. Dergelijke ring, doch kleiner, gevonden in Maart 1868 bij het bouwen van het nieuwe ziekenhuis. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

155. Dubbele bronzen ring, waarschijnlijk van Romeinschen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

156. Vier bronzen ringetjes van Romeinschen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

157. Bronzen haak met ornamenten, waarschijnlijk van Frankischen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

158. Koperen ring met ingedrukte stippen, waarschijnlijk van Frankischen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

159. Zesenveertig bronzen ringen.

160. Platte bronzen ring, op de bovenzijde met kringetjes, in welker midden een stip is, versierd.

161. Omgebogen haarnaald van brons, waaraan de punt ontbreekt. Afk. Vechten.

162. Looden kam met zeer grove punten.

WAPENEN.

W 25. IJzeren pijlspits zonder weerhaken. Lang met de schacht 0.08 el. Atk. Wijk bij Duurstede of Vechten.

26. Bronzen helmversiering, bestaande uit een rechtop staande, in twee aan de uiteinden omgebogen armen uitloopende platte staaf met drie horizontaal geplaatste uiteinden aan de benedenzijde ter bevestiging aan den helm.

27. IJzeren pijlspits. Lang 0.095 el.

28. IJzeren mes zonder hecht. Lang 0.15 el.

29. Twee dergelijke messen. Lang 0.13 el.

30. Twee ijzeren lansspitsen, één lang 0.22 el, één 0,18 el. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

31. Bronzen lansspits van bladvormige gedaante, met hollen steel, waarin aan twee zijden een rond gat. Afkomstig van perceel C. no. 241 nabij de Maatsteeg te Rhenen. Geschenk van den Heer H. MENSO.

32. Zeven ijzeren pijlspitsen van Frankischen oorsprong, afkomstig uit den grond van het kasteel Beverweerd. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

33. Fragment van een lansspits, gevonden bij Hilversum.

34. IJzeren lansspits. Lang 0.19 el.

35. IJzeren lansspits. Lang 0.19 el. Zeer beschadigd.

HUISRAAD.

X 110. Vierkant bronzen schelletje. Hoog 0.065 el. Afk. Wijk bij Duurstede of Vechten.

111. Rond bronzen schelletje. Hoog 0.05 el. Afk, als X 110.

X 112. Bronzen sleuteltje, voorzien van een oogje, omgebogen en aan het uiteinde met vier tanden voorzien. Lang 0.05 el. Afk. als X 110.

113. Bronzen sleuteltje met ruitvormig opengewerkte steel en oogje. Lang 0.05 el. Afk. als X 110.

114. Zes antieke bronzen sleutels met bronzen ring. De langste, een pijpsleutel, is 0.085 el lang; hij heeft in den baard twee gaatjes en aan het andere eind een ring of oog, dat nog een vierhoekig staafje aan het boveneinde heeft; drie andere der sleutels, kleiner dan de eerste, die eveneens in een ring eindigen, hebben in plaats van den baard, gelijk de bij ons gebruikelijke sleutels, een horizontaal geplaatst dwarsstaafje, eindigende in drie tanden; de twee andere sleutels, waarvan de grootste met den ring 0.066 el, de kleinste 0.04 el lang is, zijn pijpsleutels, die om den ring bewogen kunnen worden; zij komen dus veel met onze zoogenaamde vouwsleutels overeen; de grootste heeft twee langwerpige openingen in den baard en twee oogjes aan den ring; de kleinste kan moeielijk tot iets anders dan tot het openen van een kistje of iets dergelijks gediend hebben.

De ring is langwerpig rond, ongeveer 0.06 el in middellijn, en heeft aan de bovenzijde vier punten, waartusschen drie oogjes geplaatst zijn, waarvan er slechts één ongeschonden is; hij eindigt aan de eene zijde in een knopje, aan de andere in een spitse punt en heeft klaarblijkelijk tot sleutelring gediend. Geschenk van den Heer J. PH. VAN DER KELLEN.

115. Bronzen sleutel met langwerpig oog als steel, en baard met drie opstaande punten. Lang 0.085 el.

X 116. Bronzen sleutel met sierlijk opengewerkten steel en aan het uiteinde in een spitse punt omgebogen baard. Lang 0.075 el.

117. Bronzen pijpsleutel, waarvan de houten of beenen steel ontbreekt, met sierlijk opengewerkte aan het uiteinde in drie opwaarts gebogen punten eindidigenden baard. Lang 0.055 el.

118. Bronzen ringsleuteltje.

119. Bronzen ringsleuteltje, waarbij een verticaal geplaatst pijpje met gedeeltelijk afgebroken baard den dienst van sleutel doet.

120. IJzeren sleuteltje, waarvan de baard in zes punten uitloopt. Lang 0.05 el.

121. Vijf bronzen balansen, waarvan twee nog van een ringetje voorzien tot het daaraan ophangen der schaaltjes en een van een spitse punt in het midden ter aanwijzing van het evenwicht. Lang 0.29 tot 0.20 el.

122. IJzeren balansje, naar het schijnt, waarvan de eene arm is afgebroken. Lang 0.09 el.

123. Looden kruisvormig voorwerp met twee lange en twee korte armen; de lange elk van 0.05 el, de korte van ongeveer 0.03 el lengte; de lange armen zijn bij het uiteinde doorboord, de korte loopen uit in twee punten, die bij den eenen arm zijn afgebroken.

124. Bronzen voorwerp met oogje en ringetje, eindigende in een spitse punt; een gedeelte van het voorwerp schijnt afgebroken en wel een in het midden aangebracht gekromd uiteinde; het kan gediend hebben om de pit van een lamp uit te halen. Vergelijk A E 47.

125. IJzeren sleutel, hebbende aan het eene uiteinde

een oog en aan het andere omgebogen einde twee opstaande punten. Lang 0.085 el.

X 126. Bronzen oor van een kan; het schijfje, dat tot het deksel behoorde, bevindt zich nog op zijn plaats. Lang 0.115 el.

127. Bronzen steel, aan het uiteinde omgebogen en in een eikel eindigende. Lang 0.10 el.

128. IJzeren hengseltje. Afk. Wijk bij Duurstede.

129. Bronzen sleutel, hebbende aan het boveneinde een ringetje door het oogje, met zeer kleinen baard. Lang 0.09 el.

130. Bronzen statera, aan de boven- en benedenzijde voorzien van een oogje, waarin een haakje; ook het korte uiteinde, waarbij de oogjes geplaatst zijn, is voorzien van een oogje, waarin een gegedeelte van een haakje; het lange einde loopt uit in een knopje. Lang 0.14 el. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

131. Bronzen lampje, hebbende den vorm van een voet met het gedeelte van het been tot even boven den enkel, waaronder een dikke sandaal is aanbracht, die aan den hiel is voorgesteld als voorzien van een stuk gestikt leder, aan welks beide uiteinden een band of riem bevestigd is, welke banden met een anderen band of riem, uitgaande van een ronden knop, geplaatst op de hoogte van den tweeden teen (welke knop tevens dient om twee andere banden of riemen vast te houden, die aan de voorzijde van de sandaal geplaatst zijn) boven op den voet samengeknoopt zijn en zoo de sandaal onder den voet bevestigd houden. De bek van het lampje is als het ware tusschen de een weinig opwaarts gebogen teenen en de sandaal

ingeschoven. Het lampje is van achteren voorzien van een verticaal geplaatsten ring en van eene horizontaal, doch eenigszins opwaarts gebogen halve maan, welker uiteinden van knopjes voorzien zijn, die elkander raken. Dit gedeelte zal gediend hebben, om het lampje vast te houden met den duim, terwijl de ring kan gestrekt hebben om er den wijsvinger in te plaatsen. Het heeft een dekseltje in den vorm van een boomblad. Lang ruim 0.1 el, hoog 0.045 el. Afk. Vechten. Geschenk van Jhr. H. W. BOSCH VAN DRAKESTEYN van Oud-Ameliswaerd.

X 132. Vierkant bronzen altaartje. Hoog 0.02 el. Afk. en gesch. als X 131.

133. Bronzen vaasje, waaraan de bodem ontbreekt. Hoog 0.04 el, midd. der opening 0.025 el. Afk. en gesch. als X 131.

134. Klokvormig bronzen voorwerpje, van boven met een oogje voorzien. Hoog 0.045 el. Afk. en gesch. als X 131.

135. Bronzen ramskopje, vormende het uiteinde van een hollen steel. Lang 0.045 el, waarschijnlijk een messenhecht. Afk. en gesch. als X 131.

136. IJzeren sleuteltje. Lang 0.05 el. Nalatenschap van den Heer LECHLEITNER.

137. Steel van een Romeinsche bronzen pan, waarvan het einde een ramskop voorstelt, gevonden in 1869 bij de slechting van een gedeelte van het kasteel Vredenburg. Geschenk van den Heer SCHAEPS. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

138. Klein bronzen lepeltje van Romeinschen oorsprong. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

139. IJzeren voorwerp van den vorm van de letter T;

aan het uiteinde, dat van een oog schijnt voorzien geweest te zijn, afgebroken. Nog lang 0.20 el.

X 140. Voorwerp als X 139. Lang 0.08 el.

VISSCHERIJ-, LANDBOUW- EN TIMMERGEREEDSCHAP.

Y 56. Bronzen hecht van een mes of beitel. Lang 0.065 el.

57. IJzeren schapenschaar. Lang 0.17 el.

58. IJzeren aanbeeldje.

59. IJzeren hamer, aan weerszijden in een punt uitloopende, en dergelijk voorwerp, aan de eene zijde plat, aan de andere afgebroken. Afk. Wijk bij Duurstede.

60. Koperen schapenschaar, gevonden in den wal bij de Catharijne poort. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

61. IJzeren schapenschaar, kleiner dan de voorgaande. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

62. IJzeren schapenschaar, nog kleiner dan de voorgaande; gebroken. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

63. IJzeren voorwerp met eene opening in het midden voor een steel, aan de eene zijde in twee punten, aan de andere als een beitel uitloopende. Nog lang 0.13 el.

64. Fragment van een zwaar ijzeren hakmes, naar het schijnt. Nog lang 0.22 el.

65. Twee ijzeren bouten. Lang 0.10 en 0.12 el.

66. IJzeren ketentje, bestaande uit vier schakels, elk met twee oogen. Lang 0.14 el.

Y 67. Lisvormig ijzeren voorwerp met een oog aan het uiteinde. Lang 0.08 el.

68. Voorwerp bestaande uit twee langwerpig ijzeren schakels. Lang 0 09 el.

69. Fragment van een ijzeren schaapschaar.

NAAI- EN KNOOPGEREEDSCHAP.

Z. 9. Vier bronzen rijgnaalden. Lang 0.14 tot 0.07 el.

10. Platte rijgnaald, waarop door streepjes een maat schijnt aangegeven te zijn. Lang 0.85 el.

11. Reep bronsblik, van boven breed 0.02 el, van onderen spits toeloopend, van boven met een oog voorzien en evenals de vorige met maatstreepjes voorzien. Lang 0.28 el.

12. Bronzen naald, van boven naar twee zijden omgebogen, waaraan bevestigd is een bronzen omgebogen ring. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

13. Bronzen naald, van boven plat en omgebogen. In bruikleen van de Gemeente Utrecht.

GEWICHTEN.

AA 18. Looden schijf. Midd. 0.05 el. Gew. 130 gr.

19. Bronzen schijfje. Midd. 0.025 el. Gew. 25 gr.

20. Looden schijfje. Midd. 0.015 el. Gew. 18.6 gr.

21. Schaalvormig gewicht. Midd. 0.08 el. Gew. 1113 gr.

22. Looden schijf met bronzen plaatje in het midden der bovenzijde en daaromheen drie groefjes. Midd, 0.035 el. Gew. 87 gr.

23. Looden schijf. Midd. 0.04 el. Gew 78 gr. (wellicht tot andere doeleinden gebezigd.)

SCHRIJF- EN HEELKUNDIGE WERKTUIGEN.

AB 41. Bronzen schrijfstift. Lang 0.10 el. Afk. waarschijnlijk Vechten. Geschenk van den Heer D. BALFOORT.

42. Koperen spatel. Lang 0.19 el. Afk. als AB 41.

43. Bronzen schrijfstift. Lang 0.15 el.

44. Twee aan de uiteinden versierde schrijfstiften, waarvan de punten afgebroken zijn.

45. Bronzen spatel. Afk. Vechten. Gesch. van den Heer J. H. BALFOORT.

46. Bronzen volsella. Afk. Vechten. Gesch. van den Heer J. H. BALFOORT.

47. Bronzen haarnaald. Afk. Vechten. Gesch. van den Heer J. H. BALFOORT.

48. Bronzen stempel, die waarschijnlijk aan het boveneinde met een ring is voorzien geweest, met de letters M I T en reliëf.

49. Bronzen schijfje in den vorm van een cirkelsegment, waarvan de rechterkant getand is, wellicht gediend hebbende, om daarmee lijnen of andere indruksels op aardewerk te maken.

SPEL.

AC 10. Bronzen discus, met concentrische ribben voorzien. Midd. 0.055 el.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

AD 43. IJzeren staafje, nagenoeg in het midden van vier oogjes en dicht aan het dunnere uiteinde van één oogje voorzien; het gedeelte tusschen dit en de vier andere oogjes is geribd.

44. Platte bronzen ring, waaraan gehecht zijn twee aan de uiteinden tot ringen omgebogen reepen brons, waarschijnlijk gediend hebbende, om de uiteinden van twee riemen te vatten. Lang 0.11 el.

45. Looden bakje met ronden bodem. Hoog 0.045 el, midd. van den bodem 0.05 el.

46. Dergelijk bakje. Hoog 0.04 el, midd. van den bodem 0.055 el.

47. Driepuntig beslag van gegoten brons. Afk. Wijk bij Duurstede.

48. Vierkant bronzen voetstukje of belegsel, waarvan één punt is afgebroken. Lang en breed aan de basis 0.05 el.

49. Aan de hoeken omgebogen en in twee armen uitloopend ijzeren plaatje. Lang 0.15 el, breed 0.09 el.

50. Rond gebogen ijzeren staafje, in twee haken eindigende en aan de beide armen met twee rechtopstaande ijzeren punten voorzien. Lang 0.09 el, breed 0.09 el.

AD 51. Bronzen hartvormige plaat, een weinig gebogen, aan de bovenzijde in een omgebogen tongetje uitloopende. Hoog 0.12 el, breed 0.13 el. Afk. Vechten. Geschenk van den Heer J. H. BALFOORT.

52. Vierkant bronzen plaatje, langs den rand met acht gaatjes voorzien, versierd met daarin gegraveerde figuren. Lang 0.095 el, breed 0.075 el. Afk. en geschenk als AD 51.

53. Uiteinde van een koperen hoorn of vaas. Lang 0.16 el, midd. aan het breede uiteinde 0.19 el, aan het smalle 0.02 el. Afk. en gesch. als AD 51.

54. Looden bakje van den vorm van een halven kogel. Hoog 0.035 el, midd. van den bodem 0.05 el, van de opening ruim 0 02 el. Afk. en gesch. als AD 51.

55. Klein looden kruisje, de helft van een plat looden ringetje en een beenen schijfje. Afk. Wijk bij Duurstede (1843).

56. Tweehonderdtien fragmenten van allerlei aard: beslag van houtwerk, leder, staafjes, haakjes, enz.

57. Bronzen cylinder, geribd, het eene uiteinde als een knop gevormd. Lang 0.06 el.

58. Bronzen staaf met knop aan het eene en doorboord aan het andere uiteinde. Lang 0.13 el.

59. Bronzen ring met steel. Lang 0.08 el.

60. Platte ijzeren ring. Middellijn 0.04 el.

61. Vierkant ijzeren plaatje met vierkante opening in het midden en twee armen. Lang 0.10 el.

VOORWERPEN UIT DE LATERE MIDDELEEUWEN EN NIEUWEREN TIJD.

AE 53. Kinderbeeldje van pijpaarde met een bol met kruis in de linkerhand en de rechterhand tegen de borst gedrukt. (Christus als kind). Hoog 0.08 el. Afkomstig uit de gesloopte wallen der stad Utrecht. Geschenk der heeren W. F. M. en F. E. G. SELLE. Van dezelfde afkomst en stof en dezelfde gevers zijn de volgende nummers tot No. 67.

54. Kinderbeeldje (Christus als kind) van nagenoeg dezelfde grootte, afgebroken tot aan de knieën, in de linkerhand een vogel bij den vleugel voor het lijf houdende, terwijl de rechterhand zoo geplaatst is, dat zij den vogel schijnt te voeden, of dat deze in den wijsvinger dier hand bijt. [1])

55. Vrouwenbeeldje in lang gewaad met een model van een kerktoren in de linkerhand, terwijl de rechterhand op de heup rust. (St. Barbara). Met het voetstukje hoog 0.06 el.

---

[1]) Over de beteekenis dezer voorstelling wordt gehandeld in het Verslag aangaande het Museum over 1871/72. Een kind, staande bij eene vrouw, op wier schoot een vogel zit, dat op gelijke wijs de hand uitstrekt, komt voor op een grafsteen van Romeinschen oorsprong in het museum te Carlisle.

AE 56. Vrouwenbeeldje van nagenoeg dezelfde hoogte, waaraan het hoofd ontbreekt met een voorwerp, dat op een boek gelijkt, in de linkerhand, en een rad in de rechterhand. (St. Catharina).

57. Beeldje van een geharnast persoon met een langen, over de schouders weggeslagen mantel, houdende in de rechterhand een zwaard en met de linkerhand een blok, waarop een hamer ligt. (St. Adriaan). Het hoofd en de beenen tot aan de knieën ontbreken. Nog hoog 0.06 el.

58. Vrouwenbeeldje met fijn geplooid onderkleed en ruim opperkleed, lange, neerhangende haren en diadeemvormig hoofdbedeksel met een vaas in de linker- en een boek in de rechterhand. (St. Maria Magdalena). Het onderste gedeelte ontbreekt. Nog hoog 0.09 el.

59. Hoofd van een vrouwenbeeldje met rijken haartooi en sierlijke kroon. (St. Catharina). Hoog 0.06 el.

60. Gedeelte eener Madonna met het kindje; van de eerste is alleen de linkerarm, van het laatste nagenoeg alles over. Hoog 0.06 el.

61. Beeldje en haut reliëf van een oud man met gedekt hoofd, langen baard en lang gewaad, houdende in de linkerhand iets, dat naar een lantaarn gelijkt. (St. Jozef). Fragment, naar het schijnt van eene grootere gipsplaat, de geboorte van Christus voorstellende, die, te oordeelen naar eene kleine opening aan de achterzijde, tegen een muur of iets dergelijks is bevestigd geweest. Hoog 0.09 el.

62. Bovengedeelte van een beeldje en reliëf van een oud man in lang gewaad met langen, in twee spitse punten uitloopenden baard, houdende met beide handen een slagzwaard (St. Paulus). Evenals het

vorige, deel van een grootere plaat. Nog hoog 0.08 el.

AE 63. Vrouwenbeeldje en reliëf met saamgevoegde handen en gesloten oogen, wier opperkleed in groote plooien over het hoofd is geslagen. (Maria onder het kruis). Het onderste gedeelte ontbreekt. Nog hoog 0.08 el.

64. Twee kinderhoofdjes en een manshoofdje, gedeelten van een haut reliëf. Hoog nagenoeg 0.05 el.

65. Vijf hoofdjes, waarvan twee van een nimbus omgeven (fragmenten van beeldjes). Hoog nagenoeg 0.03 el.

66. Vorm in pijpaarde, gediend hebbende tot het maken van beeldjes van de Madonna met het kind. Hoog 0.10 el.

67. Hoofd van een beeld van kalksteen, getooid met een driedubbele kroon, die verguld en weinig geschonden is; het hoofdhaar hangt in zware lokken naast het gezicht; de een weinig geopende mond is omgeven door knevel en zwaren baard, die breed uitloopt; de neus is zeer geschonden. (God de Vader). Hoog 0.04 el. Gevonden op eene diepte van 2.70 el achter een huis op de Kromme Nieuwe Gracht G. 353 te Utrecht. Geschenk van den Heer GROENENDIJK.

68. Zeer ruw gevormd beeldje van gips, voorstellende een kind met een vogel voor de borst. Het hoofdje is afgebroken. (Verg. AE 54). Gevonden bij het maken van een put achter het Diaconie-weeshuis op de Breestraat te Utrecht.

69. Bovengedeelte van een dergelijk beeldje van pijpaarde, Het hoofdje is voorzien van een vrij breeden nimbus. Nòg lang 0.04 el. Gevonden onder den grònd in de Geertesteeg nabij de Geertekerk in Mei 1856. Geschenk van den Heer J. PH. VAN DER KELLEN.

AE 70. Nisje van pijpaarde, waarin een Christusbeeldje staat met opgeheven armen, uit welks zijde een straal bloed vliet in een daar naast geplaatste vaas (graal). Hoog 0.06 el. Geschenk van den Heer J. PH. VAN DER KELLEN.

71. Kribbetje van pijpaarde, waarin het Christuskindje met vierkant plat kussen onder het hoofd en de handen op de borst. Lang 0.05 el, hoog 0.02 el. Gevonden onder den grond bij het graven van een put nabij het Meteorologisch Observatorium in 1850. Geschenk van den Heer J. PH. VAN DER KELLEN.

72. Twee metselsteenen, waarvan de eene versierd is met twee medaillons, een met het borstbeeld van een man, de andere met dat van een vrouw; de andere Esther voorstelt, geknield voor koning Ahasverus, benevens welke twee vrouwen en drie mannen zich vertoonen. Afkomstig uit een voor eenige jaren afgebroken huis aan het Vreeburg alhier. Geschenk van den Heer G. Z. P MARCELLA.

73. Zeer dunne pot van grauwe aarde op drie pooten. Hoog 0.26 el, grootste midd. 0.28 el, midd. van den opstaanden bovenrand 0.14 el.

74. Pot van ongeveer denzelfden aard en gelijke grootte, doch aan den hals beschadigd en oorspronkelijk van een oor voorzien.

75. Vrouwenhoofdje van grauwe steen met hoogen haartooi, waarschijnlijk als boveneinde van een pilaster gediend hebbende. Lang 0.15 el.

76. Beenen hecht van een mes, eindigende in een paardenhoef. Lang 0.08 el.

77. Bovengedeelte van eene kleine kolom van bazalt met kapiteel, gevormd door eene achtkantige plaat, waarop acht bladen rusten, die in drie

spitsen uitloopende en op het midden een bal hebbende, naar binnen omgerold en vastgehecht zijn; door eene diepe insnijding van eene eveneens achtkantige plaat gescheiden, die als dekstuk van de kolom dient. Hoog 0.3 el; doorsnede van de dekplaat 0.42 el, omvang 1.2 el. Gevonden een paar ellen onder den grond aan de noordzijde der kerk van Blauwkapel bij het leggen der fondeeringen van het bomvrije gebouw achter de pastorie aldaar. Het is wellicht afkomstig van een schoorsteen uit het huis te Veen, dat in vorige eeuwen ongeveer op de vindingsplaats moet gestaan hebben. Geschenk van den Heer C. A. DE KRUYFF.

AE 78. Fragment, naar het schijnt, van een pot of kan van geel verglaasde gebakken aarde, voorstellende een mansgezicht, waarbij het hoofdhaar, de knevel en de baard door een donkerblauwe kleur zijn aangeduid en dat omgeven is door een rand, gevormd door vijftien boogjes. De pot of kan, waarvan het een fragment is, schijnt geheel of gedeeltelijk van gaten voorzien te zijn geweest, waarvan er nog vijftien rondom het hoofd zichtbaar zijn. Lang 0.12 el. Geschenk van den Heer J. PH. VAN DER KELLEN.

79. Rood verglaasde pot op vier pooten en met één oor.

80. Tegel met de Hollandsche maagd in den tuin met het jaartal 1608.

81. Vier dikke tegels, waarvan twee met ruiter en vrouw en twee met kinderen, die met een stokpaardje spelen.

82. Twaalf verglaasde tegels met leeuwen en gedeeltelijk met het jaartal 1606.

AE 83. Jacoba-kan met geschonden hals. Hoog 0.34 el.

84. Koperen halsband van een hond met opschrift: J'ap^ens^ à Mr. le vite Dautichamp Major en second du régiment de Condé Dragon au Palais Bourbon à Paris.

85. Bruin aarden kannetje met wijden mond en één oor, in vorm gelijkende op de zoogenaamde Jacoba-kannetjes. Hoog 0.16 el, midd. van den mond 0.07 el. Gevonden anderhalf el onder den grond op dezelfde plaats als het onder No. 25 beschreven kapiteel. Geschenk van den Heer C. A. DE KRUIJFF.

86. Bovengedeelte van een kannetje van witte verglaasde aarde, waarop driemaal is afgebeeld de bekeering van Paulus, waarboven de Christus, met de woorden: Saul, Saul, warum vorvol..... mich. Gevonden bij het huis te Gendt in de Betuwe. Geschenk van den Heer A. G. WOLF.

87. Twee rookpijpjes van witte aarde, van welker steel een gedeelte ontbreekt. Afk. en gesch. als AE 86.

88. Rookpijpje van witte aarde, van welks steel een gedeelte ontbreekt, benevens kop van dergelijk pijpje. Geschenk van Mr. F. N. M. EYCK VAN ZUILICHEM.

89. Houten messenhecht met looden beslag, vermeldende den naam des eigenaars Beert Gerritsen met het jaartal 1687. Gevonden bij de bedijking van den polder Bethune onder Maarsseveen. Geschenk van Dr. J. C. DE MAN te Middelburg.

90. Jacoba-kan met breeden hals, nagenoeg onbeschadigd. Hoog 0.20 el. Gevonden één el onder den grond bij de verbouwing van het Eloyen-

gasthuis in de Boterstraat te Utrecht. Geschenk van Heeren regenten van dat huis.

AE 91. Dergelijke kan. Het oor verloren en de bovenrand beschadigd. Nog hoog 0.21 el. Afk. en gesch. als AE 90.

92. Potje van witte verglaasde aarde, veel overeenkomst vertoonende met den vorm van de Jacobakannen. De hals beschadigd, zoodat er geen sporen van een oor zijn. Hoog 0.125 el, breed 0.065 el. Afk. en gesch. als AE 90.

93. Potje van groen verglaasde aarde, waarin vóór het bakken kleine stukken aardewerk verspreid zijn, zoodat de oppervlakte geheel ruw is; van onderen breed en van boven tot den rand smal toeloopende. Hoog 0.08 el, breed 0.08 el en 0.04 el. Afk. en gesch. als AE 90.

94. Klein potje van roode verglaasde aarde. Hoog 0.06 el, breed 0.035 el. Afk. en gesch. als AE 90.

95. Potje van witte verglaasde aarde. Hoog 0.06 el, breed 0.035 el. Afk. en gesch. als AE 90.

96. Zeer klein potje van witte verglaasde aarde (kinderspeelgoed?) Hoog 0.035 el, breed 0.025 el. Afk. en gesch. als AE. 90.

97. Tegel met twee in ruiten geplaatste medaillons, waarbinnen gekroonde borstbeelden met de cijfers 81, gevonden in den grond achter het huis Onder de Linden A 926 te Utrecht. Gesch. van den Heer Mr. J. F. DE BEAUFORT.

98. Fragment van een looden plaatje, voorstellende Christus, met stralenkrans om het hoofd, hangende aan het kruis, waarbij de eene nog overgebleven helft van den dwarsbalk waaiervormig uitloopt en waarachter zich eveneens stralen vertoonen;

het is waarschijnlijk op iets bevestigd geweest. Lang 0.07 el.

AE 99. Gedeelte van een beenen messenhecht, voorstellende een man met geschoren kruin in monniksgewaad. Lang 0.07 el. Geschenk van den Heer Mr. B. J. L. BARON DE GEER VAN JUTPHAAS.

100. Christusbeeldje van brons, dat op een houten of beenen kruisje schijnt bevestigd geweest te zijn. Lang 0.05 el. Geschenk als AE 99.

101. Messenhecht van koper, voorstellende een persoon met kort opper- en lang onderkleed, houdende de rechterhand op den rug en de linkerhand, die iets vasthoudt, voor het lijf. Lang 0.07 el. Gesch. als AE 99.

102. Drie bronzen figuurtjes, van onderen met een punt voorzien, voorstellende een man in een lang gewaad, met de armen over de borst geslagen bij het eene en met beide handen iets voor de borst houdende bij de twee andere. Lang 0.06 el. Geschenk als AE 99.

103. Beenen messenhecht, voorstellende eene vrouw in lang gewaad. Lang 0.09 el. Gesch. als AE 99.

104. Zware ijzeren spoor met vijf punten. Lang 0.15 el, de punten 0.02 el. Afk. waarschijnlijk Wijk bij Duurstede.

105. IJzeren hamer. Afkomstig uit de voormalige stad Roemerswaal. Geschenk van den Heer L. DE FOUW, te Goes.

106. IJzeren boei, bestaande uit twee met haak en oog in elkander vattende stukken; de sluiting wordt bewerkt door eene aan het eene uiteinde gehechte staaf met twee veeren, welke gestoken wordt in eenen met vierkante opening voorzienen cylinder, waarin de andere helft eindigt. Midd.

van de boei 0.11 el. Gevonden in de nabijheid van het voormalig klooster Oudwijk in 1871. Geschenk van den Heer P. J. BAUDET.

AE 107. IJzeren werktuig om kruit mede te beproeven, bestaande uit een ronde holle staaf, waarin een vierkante staaf geplaatst is met vierkant hol dwarsstaafje en twee aan de bovenzijde afgeronde ijzeren plaatjes, waartusschen een getand schijfje kan bewogen worden, dat door middel van eenbeweegbaar ijzeren armpje kan vastgezet worden. Lang 0.18 el.

108. Drie fragmenten van den beker en twee van den voet en bodem van een groen wijnglas met platte bladeren aan den voet. Fragment van den bodem en van den rand van een laag drinkbekertje van glas met kleine verhevenheden over de opper vlakte verspreid. Drie fragmenten en gedeelte van een oor van een vaasje van dun matglas. Gedeelte van een deksel met knop van dik groen glas. Ongeveer op dezelfde plaats gevonden als het hoofd van een beeld van kalksteen, beschreven onder AE 67.

109. Zilveren zegel van de stad Yselstein, van ronden vorm, in middellijn 0.04 el, en voorzien van een opengewerkt handvatsel. Het vertoont links een paus met boek in de linker- en kruisschepter in de rechterhand, rechts een bisschop met de twee vingers van de rechterhand opgestoken, terwijl een standaard met het wapen van Amstel tegen den rechterschouder steunt; in den linkerarm rust de bisschopsstaf; vóór beide personen vertoont zich een poort met gedeelten van een muur en toren aan elke zijde; boven hen een ontplooid lint met de woorden in Gothische letters S OPIDANORŪ DE YSELSTEYN. Afk. uit de verz. CH. STEIN.

AE 110. Zilveren zegel van de stad Yselstein van ronden vorm, in middellijn 0.034 el, en voorzien van een in Gothischen stijl opengewerkt met scharnier daaraan bevestigd handvatsel. Het vertoont het wapenschild der stad met de voorstelling eener stadspoort en twee door een muur daaraan verbonden torens en daaromheen SILGILLUM (sic) AD CAUSAS OPPIDI DE YSELSTEIN. Op de achterzijde gegraveerd 1586. Afk. als AE 79. Zie Verslag 1887.

111. Gedeelte van een plaveisel, gevormd door uiteinden van het metacarpaalbeen van de voorste extremiteiten van runderen, afgezaagd op eene lengte van 7 à 8 centimeter, gevonden achter een huis, staande aan de Biltstraat te Utrecht N°. 1. Geschenk van den Heer M. G. BALLANCHÉ te Utrecht. Zie Verslag 1888.

112. Jacoba-kan, in 1888 opgebaggerd uit de Plompetorengracht te Utrecht. Geschenk van den Heer Dr. G. A. HULSEBOS.

113. Scherf van een pot van roode onverglaasde aarde, voorstellende een tros bladeren en vruchten. Nog hoog 0.11, nog breed 0.045 el.

114. De beide stempels, waarmede weleer de door het Genootschap verleende medailles geslagen werden. De eene vertoont Minerva met speer en schild, gezeten onder een boom en een krans in de uitgestrekte rechterhand, met attributen van kunst en wetenschap aan hare voeten en de stad Utrecht op den achtergrond; de andere vertoont een eikenkrans met de woorden PROV. UTRECHTSCH GENOOTSCH. V. KONST. & WETENSCH.

VERZAMELING VAN VOORWERPEN UIT DE ZWITSERSCHE PAALWONINGEN.

AF 1. *Voorwerpen uit het tijdperk der gepolijste steen.*

Hecht van hertshoorn met bijl van diabaas,
hecht van hertshoorn,
bijl van diabaas,
bijl van diabaas (hache-marteau),
twee beenen priemen of messen,
drie beenen priemen,
gedeelte van een rib, wellicht als priem gebruikt,
twee beenen pijlpunten,
plaatje van zwarte silex, aan de eene zijde scherp gemaakt, aan de andere getand als een zaag,
dergelijk plaatje,
fragment van dezelfde soort,
fragment van een plaatje van gele silex;
deze voorwerpen zijn gevonden in de overblijfsels der paalwoningen bij Locras en Oefeli, aan de zuidzijde van het Bielermeer; [1])
stukje gevlochten stroo (verkoold), in een glazen bakje,

---

[1]) De belangrijkste voorwerpen, in de eerste plaats gevonden, zijn thans in het stedelijk museum te Bern.

gevlochten vlasdraden, in een glazen buisje;
deze voorwerpen zijn gevonden in de overblijfsels der paalwoningen bij Robenhausen in de nabijheid van het meer van Pfäffikon in het kanton Zürich.

AF 2. *Voorwerpen uit het tijdperk van het brons.*

Zes spinschijfjes van gebakken aarde van verschillende grootte en gedaante, [1]
bronzen mes zonder hecht, lang 0.12 el,
kleine bronzen bracelet,
vier bronzen ringen van de grootte van vingerringen,
bronzen haak,
negen bronzen ringen, misschien oorringen en armbanden,
vijf bronzen haarnaalden,
bronzen naald, waarvan het eene uiteinde plat en scherp is,
smeltkroesje van gebakken aarde,
stuk verkoolde haver;
deze voorwerpen zijn gevonden in de overblijfsels der paalwoningen bij Möringen aan het Bielermeer.

---

[1]) Dergelijke schijfjes worden vooral aangetroffen in de overblijfselen der paalwoningen, die voorwerpen van brons opleveren; waar deze gemist worden, zijn de schijfjes van steen.

AFGIETSELS, AFDRUKKEN EN AFBEELDINGEN VAN VERSCHILLENDE VOORWERPEN.

AG 1. Verzameling van afgietsels in gips van gesneden steenen, zoowel antieke als nieuwere, bestaande uit twee seriën, eene van 280 en eene van 183 nummers, benevens 22 afgietsels van borstbeelden van Romeinsche keizers. Geschenk, verkregen door tusschenkomst van den Heer Mr. W. H. BARON TAETS VAN AMERONGEN.

2. Afgietsel in gips van de groote camee van het Kon. Penning-kabinet te 's Gravenhage, n°. 961, van den Catalogue d'empreintes.

3. Aquarel, voorstellende het zoogenaamde hunnebed te Vuursche, vervaardigd door den schilder van Slangenburgh in 1830. Geschenk van den Heer TJ. HALBERTSMA te Groningen.

4. Photographische afbeelding van een stuk, geschilderd omstreeks 1500, thans aanwezig in de kerk der Oudbisschoppelijke Clerezy te Amersfoort, voorstellende het vinden van het Mariabeeldje in 1444, waaraan de Onze-lieve-vrouwe-toren en -kerk aldaar hun ontstaan te danken hebben. Geschenk van Mr. J. HEYLIGERS te Amersfoort.

5. 115 Afdrukken van kerkzegels op papier. Geschenk van den Heer Dr. N. BEETS.

WIJZIGINGEN EN TOEVOEGSELS.

VOORWERPEN VAN STEEN.

BEELDHOUWKUNST.

BEELDEN, GEDENKSTEENEN, GRAFMONUMENTEN.

Op het autaartje van kalksteen, beschreven in den catalogus onder N°. 5 op pag. 4, is de eerste M in de tweede regel geheel onzeker; men ziet niet anders dan twee I.

De onder N°. 7 en N°. 8 aldaar opgegeven fragmenten behooren bij elkander en wel zóó, dat N°. 8 boven N°. 7 moet geplaatst worden, waardoor de inscriptie aldus te lezen is:

D ▹ M ▹ R O . . .
I I N G E . . .
V E T · N̄ · I . . .
ᛧ R M V L P I A
S A C S E N A
C O N I V X E T
A E R E S ▹ F ▹ C

Deze inscriptie is opgenomen in het Corpus Inscriptionum Rhenanarum, uitgegeven door B r a m b a c h, en wel het eerste stuk onder N°. 195, het tweede onder N°. 194 [1])

---

[1]) Dewijl er op de eerste drie regels plaats over is voor ongeveer drie of vier letters en voor aan de vierde regel voor één letter (ik meen een gedeelte van een *e* te ontdekken), zoo zou wellicht de inscriptie aldus aangevuld kunnen worden:

D · M · R O M A N I · I N G E N V I · V E T · N̄ · E X P
G E R M · V L P I A · S A C S E N A · C O N I V X · E T
A E R E S · F · C.

Aangaande N°. 9 heb ik alleen op te merken, dat de V in CARANTIVS volkomen duidelijk is. [1]) Zij is uitgegeven bij Brambach onder N°. 168.

De vier fragmenten onder N°. 10, 11 en 12 opgegeven, behoorlijk bij een geplaatst zijnde, geven de volgende inscriptie:

ATIL VS ‹ DIX
TIF ‹ M SSICIVS
ALA ‹ CONIT
HIC ‹ IVS ‹ EST
CAST TREBO
ST OSVO
A HEREDES
C [2])

Bij elkander behooren verder de onder N°. 15 en waarschijnlijk onder N°. 32 en 33 bedoelde fragmenten. Zij zijn opgenomen bij Brambach onder N°. 173 en 184. De letters op deze zwaar beschadigde steenen zijn zeer ruw daarin gehouwen. Die der beide onderste regels zijn de helft kleiner dan die der bovenste. Het geheel

---

Hiermede ontvalt de eenige steun, voor zoo ver mij bekend is, aan het ook door Brambach en dat wel zonder vraagteeken opgenomen ROHINGE; van de N̄ zegt Brambach: sine dubio Numerus.

[1]) Deze inscriptie zou aldus aangevuld kunnen worden:
L·CARANTIVS·CN·F·SENECIO·FRANCVS·EQ·ALAE·NORICOR·ANNO·XXXX..H·D·S
Dat er FRANCVS kan hebben gestaan, is reeds door Brambach vermoed.

[2]) Wellicht aldus te lezen: ATILIUS · DIXTI·F · MISSICIVS · ALAE · VOCONT(iorum) HIC . SITUS · EST CASTVS · TREBONIVS .... HEREDES · F · C
Ik vermoed, dat CONIT eene vergissing is voor: vo CONTI orum.

draagt het kenmerk van zeer vluchtig en slordig werk. Ik lees daarop het volgende:

E V N . . . . Λ E
N S V A E A
I V D O M I
C I C V C · P · R.
F C.

Bij N°. 16 staat aangeteekend: „in den bovenhoek van de linkerzijde is nog een gedeelte van eenen leeuwenkop zigtbaar"; dit is minder juist: men ziet daar het voorste gedeelte van eenen naar den beschouwer toegewenden liggenden leeuw, waarvan de kop zeer beschadigd is.

Het fragment, onder N°. 17 vermeld, lees ik aldus:

V I C
A N–V
D E C V
A I l Æ

Het is uitgegeven bij Brambach onder N°. 175.

De onder N°. 19 en 20 vermelde stukken, bij Brambach, N°. 176, moeten aldus gelezen worden:

I V S
I I V
I T

V S
A E
M

Hoeveel regels er tusschen het eerste en tweede stuk geweest zijn, en hoe breed de regels waren, kan niet meer aangegeven worden.

De onder N°. 21 en 22 vermelde stukken schijnen naast elkander te hooren; van de letters daarop is haast niets overgebleven, zoodat de ook bij Brambach onder N°. 177 opgegeven inscriptie, zelfs in haren verminkten toestand, nog op conjecturen berust.

De beide letters CO van de inscriptie N°. 23 (Brambach N°. 178) zijn aanmerkelijk grooter dan de andere.

N°. 24, Brambach, N°. 179, lees ik aldus:

T O
O ◁ E Q
I T
COS

N°. 26, Brambach, N°. 180:

T I E
E T S ᵀ I V A

N°. 27 en 28, Brambach N°. 181:

S E R
O M A N A
B I F E
S V [1]

---

[1] Wellicht S E R V I A . . . R O M A N A . . . S I B I F E C I T E T S V I S.

N°. 29, 30 en 31, Brambach N°. 182 en 183:

TAE
H
STIXVES

Het aantal en de breedte der regels kunnen ook hier niet juist aangegeven worden.

N°. 35, bij Brambach niet te vinden, lees ik aldus:

AVD
G·LIB
S [1].

---

[1]) Het was niet mogelijk, de inscripties, wat den vorm der letters en de tusschen de woorden geplaatste teekentjes aangaat, volkomen juist weer te geven.

GRAVEERKUNST.

GEGRAVEERDE STEENEN.

In de beschrijving der gegraveerde steenen komen de volgende misstellingen voor:

D 15. Agaat, nauwkeuriger chrysopraas.
23. Topaas moet zijn amethyst.
47. Nicolo moet zijn pâte als nicolo.
59. De stof is schelp, beschreven Dakt. 2e suppl. N°. 52.
60. Niet jaspis maar glas.
66. Pâte als nicolo. Staand figuurtje met iets in de hand, zeer onduidelijk.
72. Geel glas.
74. Pâte als nicolo.
77. Geel glas, beschreven Dakt. 2e suppl. N°. 71.
96. Agaat, nauwkeuriger onyx.
97. Rookagaat. Capricornus met hoorn van overvloed op den rug en bol onder den buik.
99. Rookagaat.

VOORWERPEN VAN GEBAKKEN AARDE.

BOUWKUNST.

TEGELS.

Het in den catalogus onder E 17 vermelde fragment met cirkelvormigen stempel, uit twee rijen letters bestaande, vertoont en reliëf in den binnensten kring de letters APR ET PAE COS, in den buitensten ...... DVIS FOR. Dit fragment, afkomstig uit de verzameling van wijlen graaf Nahuys, zal waarschijnlijk door hem van elders gekregen zijn: in ons land zijn, voor zoover ik heb kunnen nagaan, geen steenen met dergelijke stempels gevonden. De letters in den binnensten kring duiden, naar ik meen, de consuls van het jaar 123 n. Chr. aan: Q. Articuleius Paetinus en L. Venuleius Apronianus.

Van de vier laterculi, die onder E, 18, 19, 20 en 21 beschreven zijn, heeft N°. 18 en creux in twee rijen... NOIıICOS en ... GSVLPIC, N°. 20 en creux APRONE en FESTI; op N°. 21 zijn de beide eerste in den catalogus vermelde letters niet te zien. Brambach (Corpus Inscriptionum Rhenanarum) houdt de drie laatste nummers voor verdacht; hij zegt: „puto falsarii Italici esse". Daar zij ook tot de verzameling Nahuys behooren, is het wel mogelijk, dat N°. 17 en 18 met laatstgenoemde nummers door den heer Nahuys zelven of door een tusschenpersoon uit Italië gekregen zijn, waar, zooals bekend is, vele antiquiteiten gefabriceerd worden.

Het fragment, onder E. 22 beschreven, heeft VEX EX GE (Vexillatio exercitus Germaniae);

E. 23 heeft NOXIXIA;

E. 26 heeft EX GER IN (Exercitus Germaniae Inferioris). Dit fragment, afkomstig uit de verzameling Visser, zal wel van Vechten zijn; de stempel komt daar meer voor.

E. 27 heeft COH·T·FLA (Cohors T. Flavia), uit dezelfde verzameling, waarschijnlijk ook van Vechten, dewijl ook deze stempel daar meer voorkomt.

E. 28 heeft LXG (Legio X Gemina); het fragment met denzelfden stempel, beschreven onder E 30, is van Nijmegen afkomstig; de afkomst van N°. 28 wordt niet vermeld: het behoorde aan wijlen den hoogleeraar Visser.

E. 38, fragment van een dakpan, heeft COH XV.

E. 39 heeft LEG XXII PR (Legio XXII Primigenia); hetzelfde merk komt voor op E. 44; de daar beschreven tegel is gevonden op het Bornsche veld bij Kalkar; onder E. 35 komt het voor met bijvoeging van P (Pia); onder E. 61 met P F (Pia Fidelis); de afkomst van N°. 35, 39 en 61 is onbekend.

E. 42 heeft LEG VI VIC (Legio VI Victrix).

E. 56 heeft COH·T·FLA.

F. 8 heeft XGER INF en II EX GERIF.

PLASTIEK.

SCHALEN, SCHOTELS, POTTEN ENZ. VAN ONDERSCHEIDEN, MEESTAL GEWONE AARDE.

Op de fragmenten, vermeld onder J 292, komen de volgende merken voor.
CAVI F, OCCO, PORPARC, Q·I·C·SFO of Q, ATM, IN (ingedrukt), VIRG VIII (ingedrukt), XII (ingedrukt), SCAFNSA·ЄMF, MΛEME, VOVE (eerste letter gebroken), G·A·, VIRGIN, I·PM, S?NP of R, \RS, IVVIS, OCM, L·F·C·, IIII ingekrast, XIII ingekrast, SAX FECIT V, LEN ingekrast, T·A·M, CCRSSISM.

N°. 300. Het merk op het eene oor is CANA·N·, op het andere VIN.

No. 304. Op het oor staat het merk GAF, op de zijde \E ingekrast.

Nog komt op een fragment voor het merk CΛSSI en op een ander een figuur als een blad van klimop met de letters VPS· ingekrast.

VAZEN VAN ZOOGENAAMDE TERRA SIGILLATA OF DAARMEDE OVEREENKOMSTIGE AARDE.

Namen, voorkomende op dit soort van aardewerk, grootendeels in fragmenten aanwezig, voor zooverre zij met genoegzame zekerheid konden gelezen worden.

Waar de vorm van den nominativus onzeker kon zijn, is dit aangewezen. Voor de moeielijk te lezen namen en voor die, waarvan de letters eene van den gewonen vorm afwijkende gedaante hebben, zouden facsimile's noodig geweest zijn, die echter te dezer plaatse niet gegeven konden worden.

Abitus
Acomarus (Agomar)
Acurio
Acutus
Acuvius
Aitus
Albilus (Albillus)
Albinus
Albus
Alpnius
Amabilis
Amatus
Amausius

Ameica
Anisatus
Annios
Aper
Aquitanus
Ardacus
Ateus
Atinus
Aunius
Avitus

Bassicus [1]
Bassus

---

[1] De afkorting van dezen naam, Bassic, wordt gevolgd door de letters OEI, wellicht voor OFI (officina).

Belocus
Biga
Bilic (atus)
Biturix
Borius
Boudus
Buccius
Buccus

Cabrus
Cacutu(s)
Caesus
Cainnus
Caius
Calvinus
Calvus
Cantus (Canto)
Capito
Carantus
Carellus
Caria
Carrillus
Cassius
Catullur (Catullus)
Catus
Catusuilis (Catusualis)
Cecmus
Celadun(us) (Celadus) [1]
Celsinus
Celsus
Censorinus
Cerialis
Cilsinus
Cintucnatus
Cintus
Cirrus
Civilis
Cnatus
Cocis
Coelus
Cominoa (Cominius)
Comitialis
Comius (Commius)
Cosirus
Cosius [2]
Cotta
Crestus
Cruca
Cuiril(us)
Curtius

Dagomar (Dagomarus)
Daiv(us)
Darra
Disens
Divicatus
Donnaucus
Drappus

---

[1] Op een schoteltje, afkomstig van MOYLAND. De catalogus (J. 80) heeft CELADUS.

[2] Deze naam komt eenmaal voor, gevolgd door de letters U, R (verbonden) en A, P (verbonden).

Draucus

Eirullus
Ellenius

Felix
Festus
Fouri(us)
Frontinus

Gallinus
Garrillus
Gaummus of Caummus
Gavisus of Cavisus (Gavius)
Gemmus (Geminus)
Genalis (Genialis)
Genicarus
Gentil(us)
Genitor
Germanus
Giamat(us)
Graecus
Granus

Hauccaver (Haucca)

Januarius
Jucundus
Julius
Junius

Iriunac(us)

Lartius
Latinus
Lentulus
Leuca
Liaeu(s)
Lipuca
Locirnus
Lossa
Lucanus
Lucius [1])

Macarus
Macca
Maccon(ius)
Maccus of Maccius
Macnous
Macro
Mainis (Mainu)
Marcellinus
Marcellus
Marinus (Martinus)
Marsus
Martialis
Masa
Masclin(us)
Maternus
Meddicus (met gestreepte d's)
Meddicr „ „ „

[1]) Één merk bestaat uit de letters L · A · L.

[2]) Stellt einen interdentalen Spiranten vor, der in offener Silbe geradezu in S, vor consonanten in R umschlagen konnte. Bücheler Rhein. Mus. 33 Bnd. 2tes Heft p. 273.

Meddirius (met gestreepte d's)
Medduus " " "
Meius
Me(l)ausus
Memor
Mercator
Mettus
Miccus
Mitissus
Modestus
Montanus
Morm(o)
Moscus
Moxtus (Moxius)

Nasso
Neoures
Nonianus
Notus

Ocno
Ollutius
Ossa

Parentus
Passenus of Passenius
Paternus
Patricus
Paturitus
Peculia
Pecuna
Polio
Pontus
Pridial
Pridianus
Primanus
Primitius
Primus
Priscinus
Pritamus

Quintus

Ruccus
Rufinus
Rullianus (Rullinus)
Rullus
Runnus
Rusticus

Sabinus
Sacer
Sacrotic (Sacroti)
Saina (Saenus)
Sanacus
Satto
Scotus of Scotius
Secundinus [1])
Secundus
Senicio

[1]) Vóór de verkorting van dezen of den volgenden naam komen voor de letter I en eene verbinding, naar het schijnt, van E, R of E, T, R.

Severus [1])	Vaxius
Silvanus	Veafrus
Silvinus	Venicarus
Sucesus	Verecundus
Sulpicius	Verus
	Victor
Tocca	Viducus
Toccius	Virilis
Tritus	Virius
	Vita
Ubertus	Vitalis
Urbanus	Vocara
Utrilus of Utrilius (Utrinus)	

Op de buitenzijde komen voor:

Comitialis en creux	Censor en reliëf
C Sacri „ „	Mod (retrograde) en reliëf
..... ucus „ „	Sat en reliëf
But .... „ reliëf (Butrio)	

Van de met een puntig voorwerp op de buitenzijde van sommige voorwerpen ingekraste namen (graffiti), welke men meent, dat de namen der eigenaars daarvan aanwijzen, zijn de volgende leesbaar:

Ma- of Micionis	Aimaris
Certi	Quintilia
Paterni	Primitiu
.... Flavini ...	Severi
Tungris gevolgd door 5 P's	Simis
Noiccus of Noillus	.,... XXV in (een kring
Julii	Summi
Turillonis	Marcionis

[1]) Wellicht vormt deze naam een deel van het merk SEVER-PUD (ud verbonden).

GRAFVAZEN VAN GEWONE AARDE.

Bij het onderzoeken van den inhoud van de urn, gemerkt K 38, kwam daaruit een potje met oor te voorschijn, gelijk aan een potje, gemerkt K 71; het bevatte, evenals de grootero urn, verbrande menschenbeenderen; het is thans gemerkt K 38*.

VOORWERPEN VAN GLAS EN PATE.

KLEEDING EN VERSIERSELEN.

De onder M vermelde koralen zijn gevonden in een urn, met beenderen en houtskool gevuld, die geplaatst was in een tumulus en bij het uitgraven brak.

HUISRAAD; BEKERS, KOMMEN, ENZ.

Bij de onder N 30 vermelde fragmenten van kommen, flesschen enz. is eene voorstelling van een zeemonster in licht groen glas, lang 0.045 meter, met overblijfselen van pâte aan de achterzijde, blijkens welke het als sieraad aan eenig ander voorwerp vastgehecht is geweest.

VOORWERPEN VAN BEEN.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

Bij de onder T 7 opgenomen voorwerpen is een in het midden doorboord phallisch amulet en bij die onder T 8 een amulet, eindigende aan de eene zijde in een ruw bewerkt handje met uitgestoken wijsvinger, aan de andere zijde is eene niet duidelijke figuur, gelijkende op eene ruw bewerkte hand of iets dergelijks; ook dit is in het midden doorboord en met loodrechte strepen, aan de uiteinden echter met dwarsstrepen versierd.

VOORWERPEN VAN METAAL.

BEELDJES EN GEDEELTEN ER VAN.

De onder U 1 vermelde Jupiter van brons is afkomstig van de Hooge woerd onder de Meern.

WAPENEN.

Bij de onder W 18 beschreven fragmenten van ijzeren lans- en pijlspitsen, afkomstig van Vechten, is een gedeelte van een pilum aan het uiteinde een weinig krom gebogen, nog lang 0.27 el.

GEWICHTEN.

Zwaarte van eenige voorwerpen, die naar alle waarschijnlijkheid tot wegen gediend hebben, vergeleken met het normaalgewicht, waartoe zij het meest naderen, en aanduiding van den Romeinschen naam daarvan.

Bij de berekening van het normaalgewicht is naar de bepaling van TH. MOMMSEN het romeinsche pond gesteld op 327.434 gram. [1])

NAAM.		Normaal gewicht. — Grammen.	GEWOGEN STUKKEN.
5 asses.		1,637.17	AA 14. 1,573 gram.
Quadrussis	4 as.	1,309.736	C 24. [2]) 1,310 gram.
Tripondius	3 〃	982.302	AA 15 met sporen van het merk III 945 gram. AA 9 921 gram.
Dupondius.	2 〃	654.868	AA 8 peervormig met afgebroken hengsel 670 gram; AA 16 met afgebroken hengsel 648 gram; AA 2 met bronzen merk I[I] [3]) 646 gram; AA 9 605 gram.
As.		327.434	AA 3 met bronzen merk I 324 gram; AA 9 half peervormig met afgebroken bronzen hengsel 323 gram; AA 3 met afgebroken ijzeren hengsel 320 gram; AA 9 bolvormig met afgebroken ijzeren hengsel 317 gram.
Deunx.	$^{11}/_{12}$ as. (11 unciae.)	300.14	AA 9 bolvormig met bronzen hengsel 306 gram.

[1]) Volgens ROMÉ DE LISLE woog het rom. pond 321,24 gr., volgens DE LA NAUSE 326,34 gr., volgens DUREAU DE LAMALLE en LETRONNE 326,34 gr. Een exagium van het pond van JUSTINIANUS in het museum du Louvre weegt 323,51 gr.

[2]) Dit stuk is van kalksteen, niet van graniet, zooals in den Catalogus is aangeduid. Een gewicht van dergelijken vorm met hetzelfde merk, van dioriet, gevonden te Naix, weegt 1291 gram; een tripondius van grijs marmer, gevonden te Grand, 972 gram (Notice sur des poids antiques par M. Bretagne, Nancy 1876).

[3]) Van de tweede I is de indruk duidelijk zichtbaar.

NAAM.		Normaal gewicht. — Grammen.	GEWOGEN STUKKEN.
Dodrans.	9/12	245.57	AA 15 bolvormig met afgebroken hengsel 240 gram; AA 16 peervormig 238 gram; AA 6 halfpeervormig met gebroken hengsel 237 gram.
Bes.	8/12	218.26	AA 16 koperstuk 223 gram; AA 9 wervelvormig 218 gram.
Septunx.	7/12	191.00	AA 9 in het midden doorboorde schijf 196 gram; AA 15 bolvormig 193 gram.
Semis.	6/12	163.71	AA 2 met bronzen merk S 167 gram; AA 9 in het midden doorboorde schijf 160 gram. [1]
Quincunx.	5/12	136.43	AA 3 bolvormig 138 gram.
Triens.	4/12	109.14	AA 16 met ingedrukt merk E 112 gram; AA 16 ander stuk van 110 gram; AA 2 met vier ingedrukte vierkantjes 108 gram; AA 9 met vier indruksels 104 gram; AA 1 van ijzer met brons bekleed 103 gram.
Quadrans.	3/12	81.85	AA 22 stuk van 87 gram met drie groefjes; AA 11 stuk van 85 gram; AA 3 halfbolvormig met hengsel 83 gr.
Sextans.	2/12	54.57	AA 16 met gebroken hengsel 55.5 gram; AA 16 stuk van dezelfde zwaarte; AA 9 in het midden doorboorde schijf 54.5 gram; AA 9 ander stuk van 54 gram; AA 1 bronsstuk met twee koperen puntjes 50.2 gram (geheel intact).
Sescunx.	3/24	40.92	AA 9 twee stukken van 41 gram; AA 1 stuk van 39.2 gram.
Uncia.	1/12	27.286	AA 1 met gebroken hengsel 27.7 gram; AA 9 26 gram; AA 3 25.7 gram; AA 10 25.5 gram; AA 3 25.4 gram; AA 16 bronsstuk met één koperen puntje 25.2 gram.
Semuncia.	1/24	13.643	AA 7 met bronzen merk S 13.4 gram; AA 7 ander stuk van 13.4 gram; AA 9 13 gram; AA 15 in het midden doorboord schijfje 11 gram.
Duella.	1/36	9.095	AA 1 10 gram; AA 15 9 gram; AA 9 met gebroken hengsel 8.2 gram; AA 7 twee stukken van 8 gram.
Sicilicus.	1/48	6.821	AA 15 een stuk van 6.4 gram en een van 6.2 gram.

[1] Een stuk (AA 2), door de daarin gezette S van brons als semis aangeduid, weegt slechts 140 gram.

SCHRIJF- EN HEELKUNDIGE WERKTUIGEN.

Het onder AB 29 vermelde voorwerp is een strigilis.

VOORWERPEN VAN ALLERLEI AARD.

Het inschrift van het onder AD 1 vermelde looden plaatje is door Dr. BRAUN (Jahrb. des Vereins von Alterthumsfr. im Rheinl. XXV. 13er Jahrh. 1) gelezen ATONIS ROSMERTAE v. s. l. l. m.

Aangaande de woorden VAGE VERCU, voorkomende op het plaatje van koperblik, beschreven onder AD 2, is door den hoogleeraar KERN (Versl. en Meded. van de Kon. Acad. van Wetensch. Afd. Letterkunde IV^{de} deel III^{de} stuk pag. 344 sqq.) de volgende uitlegging gegeven: vage = vâ = vagda en vercu = vercusti of dativus van verca, welke woorden de beteekenis zouden hebben van beschikster der lotgevallen.

VOORWERPEN UIT DE LATERE MIDDEL-EEUWEN EN NIEUWEREN TIJD.

De onder AE 41 en AE 42 vermelde voorwerpen zijn afgestaan aan het Rijks Ethnographisch Museum te Leiden, omdat zij in de verzameling van het Genootschap niet op hun plaats waren.

Het onder AE 39 ten onrechte als vuurroer vermelde voorwerp en de beide voorwerpen, vermeld onder AE 48 en 49, zijn uit de verzameling verwijderd, omdat zij daarvoor niet de minste beteekenis hadden.

NUMMERS der in bruikleen afgestane voorwerpen met de nummers, die zij in den Catalogus van het Museum van Oudheden der Gemeente Utrecht hebben.

Catal. v. h. Genootsch.	Catal. der Gem Utr.	Catal. v. h. Genootsch.	Catal. der Gem. Utr.
A 3.	64.	I 81.	620.
4.	276.	84.	618.
		106.	638.
E 59.	105.	114.	717.
60.	104.	117.	634.
		118.	619.
G 29.	916, 922, 932.	158.	629.
30.	913.	253.	696.
31.	903.	370.	727.
32.	917.	383.	714.
33.	930.	391.	718.
34.	924.	414.	615*
35.	923.		
36.	800.	K 32.	630.
37.	835.		
42.	376.	U 23.	1064.
I 37.	779.	V 111.	1083.
58.	631.	114.	1084.
59.	617.		
73.	626.	W 1.	1044.
74.	616.	7.	1047.
75.	641.	24.	1078.

Catal. v. h. Genootsch.	Catal. der Gem. Utr.	Catal v. h. Genootsch	Catal. der Gem. Utr.
IJ 25.	1055.	AE 30.	675, 676, 677, 678, 679.
AD 22.	1080.	31.	680, 684.
23.	1081.	32.	757.
		33.	733.
AE 1.	75, 79, 643, 644.	34.	755.
2.	58.	35.	756.
3.	406.	36.	745, 753, 756, 758, 763, 764, 765.
4.	39.		
5.	405.		
6.	181.	37.	693.
10.	278.	38.	1058.
11.	65.	39.	1063.
12.	511.	40.	1049, 1061, 1062.
13.	509.	43.	312.
14.	515.	44.	308.
15.	436, 449, 450, 453.	45.	307.
		46.	313.
16.	529, 542.	47.	389.
17.	454, 461, 497, 504, 523, 526, 533, 545, 549, 550, 554, 561, 567, 581.	51.	2126, 2128.
		52.	146.
		53.	902.
		54.	921.
		55.	862.
18.	589.	56.	877.
19.	101.	57.	849.
20.	845.	58.	880.
21.	855.	59.	870.
22.	886.	60.	824.
23.	822.	61.	790.
27.	661.	62.	795.
28.	674.	63.	789.
29.	691.	64.	803, 805, 848.

Catal. v. h. Genootsch.	Catal. der Gem. Utr.
AE 65.	854, 899, 900, 935, 936.
66.	839.
67.	125.
68.	931.
69.	934.
70.	943.
71.	944.
72.	479, 546.
73.	627.
74.	628.
75.	407.
77.	109.
78.	783.
79.	639.
80.	505.
81.	458, 465, 466, 471.
82.	584, 585, 586, 587, 588, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596.
83.	673.
84.	390.
85.	715.
86.	729.

Catal. v. h. Genootsch.	Catal. der Gem. Utr.
AE 87.	340, 342.
88.	352, 354.
89.	312*
90.	668**
91.	668*
92.	692*
93.	784**
94.	60**
95.	696*
96.	696**
97.	537****
98.	140.
99.	305.
100.	141.
101.	311.
102.	419, 420, 421.
103.	303.
104.	1082.
105.	1017.
106.	1156.
107.	1076.
108.	317, 318, 321, 325.
112.	668****
113.	781.

„Van den CATALOGUS der *Archeologische Verzameling* van het *Provinciaal Utrechtsch Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen*, *Utrecht* 1868, zijn nog exemplaren bij den Secretaris te bekomen à *f* **0.60**".